

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ**

FEES CODE DUTY

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

**ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ
ΚΑΡΑΦΩΤΙΑ ΜΑΡΙΑ
ΣΧΟΙΝΟΧΩΡΙΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:
ΒΑΡΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**

ΠΑΤΡΑ 2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή ασχοληθήκαμε με το θέμα του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου.

Παρουσιάσαμε χρονικά την νομοθέτηση του Κώδικα αυτού η οποία χρονολογείται αρκετά πίσω στο παρελθόν και συγκεκριμένα στο έτος 1933. Πολλοί βέβαια ήταν οι μεταγενέστεροι νόμοι που ήρθαν να μεταβάλλουν κατά κάποιο τρόπο το περιεχόμενο και τον τρόπο εφαρμογής του κώδικα αυτού.

Αποτελείται από 69 άρθρα , εκ των οποίων αρκετά έχουν τώρα πια καταργηθεί.

Αρχικά λοιπόν παρουσιάζουμε τα άρθρα που είναι σε ισχύ και αναλύουμε τα πιο σημαντικά στοιχεία από κάθε άρθρο.

Στην συνέχεια ασχοληθήκαμε ιδιαίτερος με τον χρόνο απόδοσης των τελών χαρτοσήμου, αλλά επίσης παρουσιάζουμε και παραδείγματα ανάγκης εφαρμογής του κώδικα αυτού από τις επιχειρήσεις.

Θα μπορούσαμε να πούμε πως τα τέλη χαρτοσήμου είναι βασικός αλλά και ειδικός φόρος. Η φορολογία χαρτοσήμου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εν γένει φορολογία τόσο από την πλευρά των εσόδων όσο και από την πλευρά του πεδίου εφαρμογής.

Επίσης να σημειώσουμε πως η φορολογία του χαρτοσήμου αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τους απλούς πολίτες αφού καλύπτει συναλλαγές και πράξεις που συνάπτονται καθημερινά σε πολλές οικονομικές δραστηριότητες.

Κλείνοντας τον πρόλογό μας να πούμε πως ο κώδικας τελών χαρτοσήμου αφορά και περιλαμβάνει φόρους που δεν απορροφήθηκαν από άλλες κατηγορίες φόρων όπως ο ΦΠΑ, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων κα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εργασία αυτήν πραγματευτήκαμε το θέμα του κώδικα τελών χαρτοσήμου.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται μια εισαγωγή στον κώδικα. Στην συνέχεια παρατίθενται και αναλύονται όλα τα άρθρα του κώδικα αυτού που είναι ακόμη σε ισχύ.

Στο επόμενο κεφάλαιο ασχοληθήκαμε με τον χρόνο απόδοσης των τελών χαρτοσήμου. Αναλύουμε γενικές και ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τον χρόνο απόδοσης των τελών και επίσης καταθέτουμε το πεδίο εφαρμογής των τελών χαρτοσήμου. Επιπρόσθετα αναφέρουμε τις περιπτώσεις για τις οποίες καταργήθηκε το τέλος χαρτοσήμου. Τέλος παρουσιάζουμε τους κωδικούς λογαριασμών του ελληνικού λογιστικού σχεδίου που αντιστοιχούν στα τέλη χαρτοσήμου.

Στο επόμενο κεφάλαιο καταγράφονται συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής των τελών χαρτοσήμου.

ABSTRACT

In this work we addressed the issue of the stamp duty code.

In the first chapter is an introduction to the code. Then listed and analyzed all the articles of the code which are still in force.

In the next chapter we dealt with time efficiency stamp duty. Analyze general and specific provisions applicable on the time performance of fees and also provide the scope of stamp duty. Additionally mention cases where abolished stamp duty. Finally parousiazome codes accounts of Greek accounting plan corresponding to the stamp duty.

In the next chapter, specific examples of application of stamp duty.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας και την εκτίμησή μας προς τον καθήγητή μας και εισηγητή του θέματος της εργασίας,κο Βάρδα Ιωάννη για την υποστήριξή του και την βοήθεια που μας παρείχε καθόλη την διάρκεια συλλογής, επεξεργασίας και συγγραφής των απαραίτητων για την ολοκλήρωση της εργασίας στοιχείων.

Θα θέλαμε επίσης να εκφράσουμε την αμέριστη ευγνωμοσύνη μας προς τις οικογένειές μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ	1
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.2 ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΟΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ	61
2.1 ΓΕΝΙΚΑ	61
2.2 ΕΙΔΙΚΑ	61
2.3 ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	68
2.4 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ(ΠΟΛ.1069/18.2.2002)	72
3.5 Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	74
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	77
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιστορία του χαρτοσήμου ξεκινάει λίγα χρόνια μετά την επανάσταση του 1821, όταν με το νόμο «Περί χαρτοσήμου» της 14/26 Αυγούστου του 1836 εισάγεται ο θεσμός του χαρτοσήμου, ο «σφραγιστός χάρτης».

Αυτή ήταν μια πρώτη προσπάθεια του νεαρού ελληνικού κράτους να οικοδομήσει φορολογική νομοθεσία. Ο σφραγιστός χάρτης αντικαταστάθηκε περίπου το 1940 από άλλους τύπους εισπράξεως φόρου, όπως το επικολλούμενο «κινητόν επίσημα», γνωστό ως χαρτόσημο. Το Π.Δ της 28^{ης} Ιουλίου 1931 κωδικοποιεί όλη την τότε νομοθεσία σχετικά με το χαρτόσημο¹.

Στην συνέχεια περιληπτικά θα παρουσιάσουμε όλα τα άρθρα του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου.

1.2 ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ 1:

Περιγραφή όρου : ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ - ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό φόρος επιβάλλεται σε όποια έγγραφα προβλέπεται από το νόμο αυτό.

¹ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

Κάθε έγγραφο από το οποίο προκύπτει ότι έχει συναφθεί κάποια σύμβαση υποβάλλεται σε τέλος χαρτοσήμου. Σαν αποδεικτικό τέτοιου είδους θεωρούνται και όλες οι εγγραφές στα βιβλία των επαγγελματιών και γι αυτό υποβάλλονται στο αντίστοιχο με το κάθε φορά είδος της εγγραφής τέλος χαρτοσήμου².

ΑΡΘΡΟ 2

Περιγραφή όρου : ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ

Τα τέλη χαρτοσήμου διακρίνονται εις αναλογικά και εις πάγια. Ως αναλογικά τέλη κατά τον παρόντα νόμο νοούνται αυτά που υπολογίζονται σε ποσοστό επί της χρηματικής αξίας, η οποία αναγράφεται στα έγγραφα για τα οποία πρέπει να καταβάλλεται τέλος χαρτοσήμου.

Εξαιρούνται του τέλους χαρτοσήμου το Δημόσιον, οι Δήμοι και οι Κοινότητες, τα κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι των δήμων και κοινοτήτων, οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις. Απαλλάσσονται από κάθε δημόσιο ή δημοτικό, κοινοτικό ή λιμενικό φόρο, άμεσο ή έμμεσο, δασμό τέλος, χαρτόσημο, δικαστικό ένσημο και εισφορά υπέρ οποιαδήποτε ταμείου.

ΑΡΘΡΟ 3

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

"Τα αναλογικά τέλη χαρτοσήμου εισπράττονται, εφόσον δεν ορίζεται άλλως εν τω παρόντι νόμω, εάν μεν δεν υπερβαίνουν το ποσόν των 300 δραχμών δια χρήσεως κινητού επισήματος, εάν δεν υπερβαίνουν το ποσόν των 300 δραχμών, εξ ολοκλήρου δι'αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου.

² www.ministryofjustice.gr/kodikas/ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Το αποδεικτικόν πληρωμής, μνημονεύον απαραιτήτως τα ουσιώδη στοιχεία του σημαινομένου εγγράφου, προσαρτάται εις το έγγραφον τούτο. Εις το σώμα δε του εγγράφου ή παραπόδας αυτού αναγράφονται υπό τίνος των συναλλασσομένων ή, προσκειμένου περί συμβολαιογραφικού εγγράφου, υπό του συντάσσοντος τούτο συμβολαιογράφου, ο αριθμός και η ημερομηνία του αποδεικτικού πληρωμής των τελών. Το αποδεικτικό πληρωμής δέον να εκδίδεται το βραδύτερον εντός πέντε ημερών από της ημερομηνίας του σημαινομένου εγγράφου".

"Εξαιρετικώς α) επί δανείων συναπτομένων μεταξύ εμπόρων ή μεταξύ εμπορικών εταιριών ή μεταξύ εμπόρων και εμπορικών ως και μεταξύ εμπόρων ή εμπορικών εταιριών και οιοδήποτε τρίτου β) επί των πάσης φύσεως απολήψεως υπό εταιρών, επί διαμονής κερδών ομορρύθμων και ετερορρύθμων εμπορικών εταιριών, ως και επί κεφαλαιοποιήσεως κερδών των εταιριών τούτων, τα οφειλόμενα τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του μηνός του επομένου της εις τα λογιστικά βιβλία εγγραφής των πράξεων τούτων.

Ωσαύτως, εξαιρετικώς, επί αυξήσεως του κεφαλαίου των ανωνύμων εταιριών τα οφειλόμενα τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται, εφ'όσον μεν απαιτείται προς τούτο έγκρισις του Υπουργού Εμπορίου, προ ταύτης, εις πάσαν δε άλλης περίπτωσιν εντός εικοσαημέρου από της λήψεως της αποφάσεως περί αυξήσεως του κεφαλαίου".

2. Εξαιρετικώς προκειμένου περί ιδιωτικών εγγράφων εκδιδομένων επί συναλλαγών μετά Τραπεζών, τα κατά την προηγούμενην παράγραφον τέλη, εφ'όσον δεν αφορώσιν εις γραμμάτια εις διαταγήν ή συναλλαγματικάς, δύναται να εισπράττωνται, αδιαφόρως ποσού, εξ'ολοκλήρου είτε δια χρήσεως σφραγιστού χάρτου ή κινητού επισήματος είτε δι' εκδόσεως αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου. Εν τη τελευταία ταύτη περιπτώσει εφαρμόζονται αι διατάξεις των δύο τελευταίων περιόδων της προηγούμενης παραγράφου.

Τα εν τη παρούση παραγράφω οριζόμενα εφαρμόζονται αναλόγως και επί συμβάσεως συναπτομένων μεταξύ του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οιοδήποτε τρίτου, αλλά μόνον εφ'όσον οι συμβάσεις αύται συντάσσονται διά συμπληρώσεως εντύπων σχεδίων.

Κατάργηση τελών χαρτοσήμου

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, οι οποίες ισχύουν από 1-1-2002, γίνονται οι κατωτέρω ρυθμίσεις:

Καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών³.

³ www.ministryofjustice.gr/kodikos/KΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Ενδεικτικά αναφέρομε ότι στην έννοια αυτή εμπίπτουν⁴:

- Οι αμοιβές που καταβάλλονται σε πρόσωπα που έχουν προσληφθεί με σύμβαση έργου από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή και από άλλα πρόσωπα, κατά τρόπο όμως που δημιουργούνται δεσμοί εξάρτησης (συγκεκριμένο ωράριο κ.τ.λ'), Σημειώνεται ότι με βάση τα οριζόμενα στη διάταξη της περίπτ. α δεν οφείλεται τέλος χαρτοσήμου και στην περίπτωση που από τα δικαστήρια κριθεί ότι η συνδέουσα τα πρόσωπα αυτά σχέση με τον εργοδότη τους, είναι η της μίσθωσης εργασίας.

- Οι αμοιβές που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών Σ.800/129/4-3-1987,(ΠΟΛ 68) και Σ.866/139/10-3-1987(ΠΟΛ 74),που κυρώθηκαν με το Ν.1731/1987,αρ.48.

- Οι αμοιβές που καταβάλλονται σε πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες διδασκαλίας σε σεμινάρια με σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης κατά την ανωτέρω έννοια.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Όπως προαναφέρθηκε, οι αποδοχές ή αμοιβές προσώπων που η σχέση που τα συνδέει με τον εργοδότη τους, δεν είναι η της μίσθωσης εργασίας ή δεν δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης, δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω διατάξεις (περίπτ. α και β). Ενδεικτικά αναφέρομε ότι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές:

- Οι «αμοιβές τρίτων», δηλαδή οι αμοιβές που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε πρόσωπα τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως επιτηδευματίες, κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. (π.χ. φοιτητές, νοικοκυρές κ.τ.λ.) και για τις οποίες (αμοιβές) εκδίδεται από τις καταβάλλουσες αυτές επιχειρήσεις απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης.

⁴ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

- Οι αμοιβές που καταβάλλει ανώνυμη εταιρεία σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, πλην της περίπτωσης, που τα πρόσωπα αυτά συνδέονται με την Α.Ε. με σύμβαση εργασίας.
- Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σε ποδοσφαιριστές από τις ΠΑΕ κατά την υπογραφή του συμβολαίου λόγω μεταγραφής ή ανανέωσης του συμβολαίου συνεργασίας (άρθρο 5 παρ. 15 και 16 Ν. 1160/1981).
- Η επιχειρηματική αμοιβή που καταβάλλεται σε διαχειριστές εταίρους Ε.Π.Ε.
- Τα δάνεια που χορηγούνται από τους εργοδότες στους εργαζόμενους έστω και με τη μορφή των προκαταβολών μισθού.

ΑΛΛΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Σχετικά με τις διατάξεις αυτές, κρίνουμε σκόπιμο, να διευκρινίσουμε και τα εξής:

- Η κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου που προβλέπεται από τις διατάξεις των περιπτ. α και β της παραγρ. 1, αφορά το τέλος της εξόφλησης των αποδοχών και αμοιβών όπως αναλύθηκαν πιο πάνω και δεν καταλαμβάνει το τέλος που τυχόν επιβάλλεται για την απόδειξη είσπραξης, του ποσοστού επί των αποδοχών και αμοιβών αυτών που προβλέπεται υπέρ διαφόρων Ν.Π.Δ.Δ. (π.χ. Μετοχκό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων).
 - Η κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου αφορά τις αποδοχές και αμοιβές και δεν καλύπτει και τους τόκους που απορρέουν από αυτές, αφού η κατάργηση δεν μνημονεύει ρητά τους τόκους αυτούς.
- Η εξόφληση των τόκων που θα αφορά αποδοχές ή αμοιβές, οι οποίες δεν θα υπόκεινται, σύμφωνα με τα ανωτέρω σε τέλος χαρτοσήμου, θα υπόκεινται στο τέλος χαρτοσήμου των γενικών διατάξεων του Κώδικα Χαρτοσήμου, δηλαδή των διατάξεων των παραγρ. 1α του άρθρου 13 και 1α του άρθρου 15 (3% ή 2% πλέον εισφοράς ΟΓΑ 20% επί του χαρτοσήμου).
- Τα παρεπόμενα σύμφωνα (υποθήκες-ενέχυρα κ.τ.λ.) που ασφαλίζουν αποδοχές ή αμοιβές για τις οποίες σύμφωνα με τα ανωτέρω καταργείται το τέλος χαρτοσήμου, δεν θα υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου.

- Ομοίως δεν θα υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, τα απόγραφα δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες επιδικάζονται αποδοχές ή αμοιβές για τις οποίες, σύμφωνα με τα ανωτέρω, καταργείται το τέλος χαρτοσήμου.

Η μη υπαγωγή, βέβαια, αφορά το ποσό του κεφαλαίου (αποδοχών ή αμοιβών) και όχι το ποσό των τόκων δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε η μη υπαγωγή στο τέλος χαρτοσήμου δεν καλύπτει και τους τόκους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 3, η ισχύς των διατάξεων των περίπτ. α και β της παραγρ. 1 του άρθρου 2 αρχίζει από 1-1-2002. Επομένως αφορά αποδοχές και αμοιβές, που καταβάλλονται από την ημερομηνία αυτή για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από την ημερομηνία αυτή και μετά. Αποδοχές και αμοιβές που καταβάλλονται από 1-1-2002 αλλά αφορούν το πριν την ημερομηνία αυτή χρονικό διάστημα υπόκεινται στα οικεία τέλη χαρτοσήμου.

Περίπτ. Γ

Με τη διάταξη της περίπτ. γ καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους, από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό.

Οι διατάξεις αυτές αφορούν:

- Τις κάθε είδους συντάξεις που καταβάλλονται από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό.

-Τις κάθε είδους ασφαλιστικές παροχές ή βοηθήματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό.

Δεδομένου ότι οι διατάξεις αυτές δεν κάνουν διάκριση, καταλαμβάνουν τις συντάξεις, ασφαλιστικές παροχές ή βοηθήματα, που καταβάλλονται σε κάθε ασφαλισμένο, ανεξάρτητα αν παρείχε ή παρέχει εξαρτημένη ή μη εργασία.

Επομένως η κατάργηση αφορά:

- τις συντάξεις (κύριες και επικουρικές) κάθε προσώπου ανεξάρτητα από το φορέα ασφάλισης,
- τα μερίσματα και διάφορα βοηθήματα που καταβάλλονται από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό σε κάθε ασφαλισμένο,
- το εφάπαξ που καταβάλλεται από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό (Ταμείο Πρόνοιας) σε εξερχόμενα της υπηρεσίας πρόσωπα (δημόσιους υπαλλήλους, υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., υπαλλήλους ΟΤΑ, υπαλλήλους δημοτικών οργανισμών και δημοσίων επιχειρήσεων και άλλους εργαζομένους, με οποιαδήποτε σχέση).

Σημειώνεται ότι η διάταξη αυτή δεν αφορά τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις που καταβάλλονται από τις ασφαλιστικές εταιρείες σε ασφαλισμένους τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3, η ισχύς της διάταξης της περίπτ. γ αρχίζει από 1-1-2002.

Επομένως αφορά συντάξεις, ασφαλιστικές παροχές ή βοηθήματα που καταβάλλονται από την ημερομηνία αυτή εφόσον καταβάλλονται για χρονικό διάστημα από την ημερομηνία αυτή.

Συντάξεις κ.τ.λ. που καταβάλλονται από 1-1-2002 αλλά αφορούν το πριν την ημερομηνία αυτή χρονικό διάστημα υπόκεινται στα οικεία τέλη χαρτοσήμου.

Ως προς το εφάπαξ σημειώνουμε ότι δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου εφόσον η απαίτηση για καταβολή του δημιουργήθηκε από 1-1-2002.

Αντίθετα εάν η απαίτηση αυτή δημιουργήθηκε πριν την ημερομηνία αυτή, θα υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου, έστω και αν εξοφλείται μετά.

Τέλος επισημαίνουμε ότι η εξόφληση των τόκων που απορρέουν από συντάξεις, ασφαλιστικές παροχές ή βοηθήματα, που σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν θα υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, θα χαρτοσημαίνονται με βάση τις γενικές διατάξεις του κώδικα χαρτοσήμου δηλαδή των

διατάξεων των παραγρ. 1α του άρθρου 13 και 1α του άρθρου 15 (3% ή 2% πλέον εισφοράς ΟΓΑ 20% επί του χαρτοσήμου).

Ως προς τα παρεπόμενα σύμφωνα και τα απόγραφα, που αφορούν τις ανωτέρω συντάξεις, ασφαλιστικές παροχές και βοηθήματα, ισχύουν ανάλογα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω για τα αντίστοιχα θέματα των αποδοχών και αμοιβών (περίπτ. α και β παραγρ. 1).

Περίπτ. Δ

Με τη διάταξη της περίπτ. δ της παραγράφου 1, καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας.

Η διάταξη αυτή αφορά τις περιοριστικά αναφερόμενες στη διάταξη αυτή αποζημιώσεις και ειδικότερα:

- τις αποζημιώσεις από εργατικό ατύχημα

- λόγω λύσης της σχέσης εργασίας

-Αποζημιώσεις που καταβάλλονται για άλλη αιτία δεν εμπίπτουν στη διάταξη αυτή.

Διευκρινίζεται ότι η αποζημίωση λόγω της λύσης της σχέσης εργασίας δεν υπόκειται, με βάση τη διάταξη αυτή, σε τέλος χαρτοσήμου τόσο για το προβλεπόμενο από το νόμο ποσό, όσο και για το τυχόν πέρα αυτού καταβαλλόμενο. Εξάλλου η κατάργηση αφορά ολόκληρο το ποσοστό του τέλους χαρτοσήμου δηλαδή τόσο το ποσοστό που βαρύνει τον εργαζόμενο όσο και τον εργοδότη.

Η ισχύς της διάταξης αυτής, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 3, αρχίζει από 1-1-2002. Επομένως αφορά εξοφλήσεις που πραγματοποιούνται από την ημερομηνία αυτή, εφόσον η σχετική απαίτηση για καταβολή της αποζημίωσης δημιουργήθηκε από την ημερομηνία αυτή.

Ως προς την εξόφληση τόκων, τα παρεπόμενα σύμφωνα και τα απόγραφα, που αφορούν τις ανωτέρω αποζημιώσεις, ισχύουν ανάλογα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω για τα αντίστοιχα θέματα των αποδοχών ή αμοιβών (περίπτ.α και β παραγρ. 1).

Περίπτ. Ε

Με τη διάταξη της περίπτ. ε της παραγρ. 1 καταργείται το τέλος χαρτοσήμου που επιβάλλεται στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή, καθώς και στους τόκους που απορρέουν από αυτές.

Σχετικά με τη διάταξη αυτή διευκρινίζαμε ότι:

- Η κατάργηση αφορά τόσο το τέλος χαρτοσήμου για την ονομαστική αξία που κάλυπταν τα ένσημα έντυπα όσο και το τέλος για την πέρα αυτών ονομαστική αξία.

- Η κατάργηση αφορά τόσο τις συναλλαγματικές και γραμμάτια εις διαταγή που εκδίδονται στην Ελλάδα όσο και αυτές που εκδίδονται στην αλλοδαπή.

- Η κατάργηση αφορά το τέλος χαρτοσήμου που οφειλόταν για τη χαρτοσήμανση των εγγράφων αυτών ως συναλλαγματικών ή γραμματίων εις διαταγή. Επομένως δεν αφορά το τέλος χαρτοσήμου για τη χαρτοσήμανση αυτών ως ομολόγων, δηλαδή το τέλος που επιβάλλεται στην περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι ζητούν τη χαρτοσήμανση αυτών ως ομολόγων, με βάση τις γενικές διατάξεις του Κώδικα Χαρτοσήμου (άρθρο 13 παρ. 1α και 15 παρ. 1α κατά περίπτωση). Επίσης η κατάργηση δεν αφορά τέλος χαρτοσήμου, που επιβάλλεται σε άλλα έγγραφα εις διαταγή που δεν είναι συναλλαγματικές ή γραμμάτια εις διαταγή (άρθρο 15 παρ. 9 Κώδικα Χαρτοσήμου).

- Η κατάργηση αφορά και τους τόκους που απορρέουν από συναλλαγματικές ή γραμμάτια εις διαταγή, ανεξάρτητα εάν εκδίδονται στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή.

Η διάταξη αυτή, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 3 ισχύει από 1-1-2002.

Επομένως προκειμένου για συναλλαγματικές και γραμμάτια εις διαταγή που εκδίδονται στην Ελλάδα η κατάργηση αφορά όσες εκδίδονται από 1-1-2002.

Διευκρινίζεται ότι για την έκδοση συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγή από την ημερομηνία αυτή δεν υπάρχουν ένσημα έντυπα του Δημοσίου, αφού το τέλος χαρτοσήμου έχει καταργηθεί.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συναλλαγές, καθόρισε τις προδιαγραφές των νέων, χωρίς χαρτόσημο, εντύπων συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγή. Τα νέα έντυπα που προσομοιάζουν σε γενικές γραμμές με τα παλαιά είναι εκφρασμένα σε ΕΥΡΩ και περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τις σχετικές με τα αξιόγραφα αυτά διατάξεις.

Οι τεχνικές προδιαγραφές των εντύπων αυτών είναι οι ακόλουθες:

- Οι διαστάσεις τους είναι κατ' ανώτατο όριο μήκος 210 χιλιοστά και πλάτος 96 χιλιοστά.
- Το χρώμα καθορίζεται σε απαλές αποχρώσεις του μπλε για τις συναλλαγματικές και του πράσινου για τα γραμμάτια εις διαταγή το δε χρώμα του μελανιού για το κείμενο και για τα δύο έντυπα είναι μαύρο
- Η ποιότητα του χαρτιού είναι OCR λευκό ματ αδιαφανές μη εμποτιζόμενο από μελάνι.

Η οπισθογράφηση, η τριτεγγύηση και η εξόφληση συναλλαγματικής και γραμματίου εις διαταγή που εκδίδεται στην Ελλάδα εξακολουθεί να συντάσσεται ατελώς.

Προκειμένου για συναλλαγματικές και γραμμάτια εις διαταγή που εκδίδονται στην αλλοδαπή και εισάγονται στην Ελλάδα η κατάργηση αφορά την πράξη που θα υπαγόταν σε τέλη χαρτοσήμου με βάση τις παλαιές διατάξεις, εφόσον η πράξη αυτή (αποδοχή, οπισθογράφηση, τριτεγγύηση, εξόφληση, διαμαρτύρηση) λαμβάνει χώρα από 1-1-2002 ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης της συναλλαγματικής ή του γραμματίου εις διαταγή.

Αντίθετα, εάν μια από τις πράξεις αυτές έλαβε χώρα πριν από τη 1-1-2002 δεν εμπίπτει στην κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου.

Όπως προαναφέρθηκε στην κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου, εμπίπτουν και οι τόκοι που απορρέουν από συναλλαγματικές ή γραμμάτια εις διαταγή.

Η κατάργηση αυτή αφορά τους τόκους που απορρέουν από τα έγγραφα αυτά, ανεξάρτητα από τον τόπο έκδοσης τους (ημεδαπή ή αλλοδαπή).

Εξάλλου αφορά τους τόκους που εξοφλούνται από 1-1-2002, εφόσον αφορούν συναλλαγματικές ή γραμμάτια εις διαταγή για τις οποίες σύμφωνα με τα ανωτέρω καταργήθηκε το τέλος χαρτοσήμου. Αντίθετα εάν υπήχθησαν σε τέλος χαρτοσήμου, οι τόκοι εξακολουθούν να χαρτοσημαίνονται.

Σημειώνουμε ότι, η κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου των συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγή, δεν καταλαμβάνει το τέλος, για την μεταβίβαση αυτών με εκχώρηση.

Σημειώνουμε επίσης ότι εξακολουθεί να επιβάλλεται το τέλος χαρτοσήμου που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 1957/1991, για τα πινάκια στα οποία καταγράφονται επιταγές που προσκομίζονται στις Τράπεζες για είσπραξη, ενεχυρίαση ή φύλαξη (2,5% ο πλέον εισφοράς υπέρ Ο.Γ.Α.).

Περίπτ. Στ

Με τη διάταξη της περίπτ. στ της παραγράφου 1 καταργείται το τέλος χαρτοσήμου που επιβάλλεται στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες για την υποβολή έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

Η κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου αφορά τις βεβαιώσεις αυτές που χορηγούνται σε κάθε περίπτωση υποβολής στις Δ.Ο.Υ. δήλωσης εργασιών ή μεταβολής εργασιών (άρθρο 19 Κώδικα Χαρτοσήμου όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση με το άρθρο 25 Ν. 2873/2000) ανεξάρτητα από το πρόσωπο που αφορά (φυσικό πρόσωπο, εταιρεία κ.τ.λ.).

Η κατάργηση αυτή, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 3, ισχύει από 1-1-2002.

Επομένως αφορά βεβαιώσεις για υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών που χορηγούνται από τις Δ.Ο.Υ. από 1-1-2002 ανεξάρτητα από την ημερομηνία που έπρεπε να υποβληθεί η δήλωση.

Καταλαμβάνει δηλαδή και τις βεβαιώσεις που χορηγούνται από 1-1-2002 για περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης.

Φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις

1. Καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

2. Καταργείται η αξία της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'). Η δήλωση αυτή συντάσσεται σε απλό χαρτί στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία που προβλέπονται από την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1068985/900ΓΓ.&Ε.Φ./12-7-2001 (ΦΕΚ 950 Β'). Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ορίζεται διαφορετικός τύπος και περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ο τρόπος επιστροφής των ποσών των τελών χαρτοσήμου και της επ'αυτών εισφοράς υπέρ ΟΓΑ των ενσήμων εντύπων συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγή και της αξίας των υπεύθυνων δηλώσεων, σε όσους κατέχουν τα ένσημα αυτά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου⁵.

ΑΡΘΡΟ 4

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ - ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΠΩΛΗΣΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

1. Ο τε σφραγιστός χάρτης και το κινητόν επίσημα πωλούνται αποκλειστικώς υπό των ταμείων του κράτους αντί τιμής ίσης προς την επ' ούτων γεγραμμένην άξιαν. (Δια Δ/τος καθορίζεται ο τρόπος της εισπράξεως του προσθέτου ποσοστού υπέρ του αναγκαστικού δανείου επί του πωλουμένου σφραγιστού χάρτου, ή κινητού επισήματος).

2. Η πώλησις του σφραγιστού χάρτου, του κινητού επισήματος και παντός άλλου ενσήμου μου δύναται, ωσαύτως να ενεργήται παρά των κατά νόμον επιτρεταμμένων την λιανικήν επί προμηθεία πώλησιν σφραγιστού χάρτου, κινητού επισήματος ή άλλου ενσήμου ιδιωτών ή δημοσίων υπαλλήλων και εντός υπό του νόμου οριζομένων ορίων⁶.

Εισάγεται με τον Νόμο περί χαρτοσήμου της 14/26 Αυγούστου 1836, ο θεσμός του χαρτοσήμου.

Πρόκειται για τον σφραγιστό χάρτη, δηλαδή την δίφυλλη κόλλα διαγωνισμού η οποία στο επάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας φέρει δύο ισομεγέθεις σφραγίδες όπου η μία εκφράζει το καταβληθέν ποσό και η άλλη είναι μέτρο προστασίας κατά της παραχάραξης.

Το φύλλο χαρτοσήμου χρησιμοποιήθηκε μέχρι περίπου το 1940 και αντικαταστάθηκε με άλλους τύπους εισπραξης φόρου.

⁵ www.ministryofjustice.gr/kodikas/ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

⁶ ΡΕΠΠΙΑΣ Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ, 2005

Το άρθρο 4 δεν ισχύει πλέον διότι η χρήση κινητού επισήματος για είσπραξη τέλους χαρτοσήμου καταργήθηκε με το Ν. 2873/2000⁷.

ΑΡΘΡΟ 5

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΦΡΑΓΙΣΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. Ο αριθμός των επί του σφραγιστού εκτυπωμένων σφραγίδων, ο τρόπος της εκτύπωσης αυτών, καθώς και ο χρωματισμός και το περιεχόμενον των σφραγίδων τούτων καθορίζονται δια Δ/τος, δι' ων δύναται να ορίζονται ωρισμένου χρώματος σφραγίδες του σφραγιστού χάρτου δια την σύνταξιν ωρισμένης κατηγορίας εγγράφων.

2. Διά Δ/των ωσαύτως καθορίζονται τα εμβλήματα, τα διακριτικά σημεία, τα χρώματα και εν γένει το περιεχόμενον των κινητών επισημάτων.

Το άρθρο 4 δεν ισχύει πλέον διότι η χρήση κινητού επισήματος για είσπραξη τέλους χαρτοσήμου καταργήθηκε με το Ν. 2873/2000⁸.

ΑΡΘΡΟ 6

ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΦΡΑΓΙΣΤΟΥ ΧΑΡΤΗ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΩ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

1. Ο σφραγιστός χάρτης έχει πλάτος μεν 0,203 του μέτρου, μήκος δε 0.300, φέρει καθ' άπαν το εύρος της σελίδος κεχαραγμένος γραμμάς τριάκοντα κατά σελίδα και περιθώρια δύο, οριζόμενα διά καθέτου γραμμής και έχοντα πλάτος το μεν προς τα έσω 0,010, το δε προς τα έξω 0,025 του μέτρου".

2. Δι' ορισμένα έγγραφα, καθοριζόμενα δια Β.Δ/τος και προς αποκλειστική δια τούτα χρήση, ορίζεται ειδικός τύπος σφραγιστού χάρτου μέχρι και της κλάσεως των δρχ. 150.

⁷ www.ministryofjustice.gr/kodikas/kodikas_telwn_hartoshmoy

⁸ www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

Ο χάρτης ούτος αποτελείται εκ δυο σελίδων και έχει πλάτος 0,203 του μέτρου, κατά πάντα δε τα λοιπά χαρακτηριστικά τυγχάνει όμοιος προς τον γενικού τύπου σφραγιστό χάρτη, διακρινόμενος τούτου, μόνον, δι' άλλου χρώματος της σφραγίδας.

Εις ας περιπτώσεις, προκειμένου περί τοιούτων εγγράφων το τέλος χαρτοσήμου τυγχάνει ανώτερο των δρχ. 150, γίνεται χρήσης του σφραγιστού χάρτου του γενικού τύπου.

3. Μέχρις εκτυπώσεως του ειδικού τούτου τύπου σφραγιστού χάρτου, δύναται να τέμνηται εις μονόφυλλο ο ήδη εν χρήσει σφραγιστός χάρτης και να διατίθεται το φέρον την κυανήν σφραγίδα μονόφυλλο διά τα περί ων πρόκειται ωρισμένα έγγραφα.

Το άρθρο 4 δεν ισχύει πλέον διότι η χρήση κινητού επισήματος για είσπραξη τέλους χαρτοσήμου καταργήθηκε με το Ν. 2873/2000

Ν.2873/2000 Φορολογικές ελαφρύνσεις και απλουστεύσεις.

Τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους εισπράττονται εάν: α)δεν υπερβαίνουν τα 90 ευρώ με αποδεικτικό πληρωμής ή με τα χρησιμοποιούμενα κάθε φορά παράβολα είσπραξης τελών χαρτοσήμου.

β)εάν υπερβαίνουν τα 90 ευρώ με αποδεικτικό πληρωμής.

ΑΡΘΡΟ 7

ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΙΔΙΚΑ ΕΝΣΗΜΑ ΕΝΤΥΠΑ

Προς διευκόλυνσιν της δημόσιας υπηρεσίας και των συναλλαγών επιτρέπεται κατ' εξαίρεσιν του ανωτέρω άρθρου και κατόπιν αποφάσεως του υπουργού των Οικονομικών να εκτυπωθώσιν ειδικά έντυπα διά συναλλαγματικής, γραμμάτια εις διαταγήν, φορτωτικά τελωνειακά και άλλα έγγραφα. Η χρήσις των ειδικών τούτων ενσήμων εντύπων είναι υποχρεωτική, αποκλειομένης της εκδόσεως των εγγράφων τούτων επί μη ενσήμου εντύπου⁹.

Το άρθρο αυτό έχει πλέον καταστεί ανενεργό.

⁹ www.ministryofjustice.gr/kodikos/KΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΓΓΡΑΦΑ ΣΥΝΤΑΧΘΕΝΤΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ (ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ)

1. Έγγραφα έχοντα αντικείμενον κινητήν ή ακίνητον περιουσίαν κειμένην εν Ελλάδι ή υποχρεώσεις εκτελεστέας εν αυτή, συνταχθέντα δε εν τη αλλοδαπή, αλλ' ουχί ενώπιον ελληνικής αρχής επί πληρωμή του οικείου τέλους, υποβάλλονται εις το κατά τον παρόντα νόμον τέλος υπό τας κατωτέρω διακρίσεις:

α) Εάν μεν τα έγγραφα τούτα συνετάγησαν εν Ευρώπη, Τουρκία και Αιγύπτω, χαρτοσημαίνονται διά του απλού έτους προθεσμίας τριών ετών από της εκδόσεως αυτών, προσαγόμενο εις οιανδήποτε εν Ελλάδι Οικονομικόν Έφορον, άλλως υπόκεινται εις τας εν άρθρ. 40 παρ. 3, ποινάς.

β) Εάν τα αυτά έγγραφα συνετάγησαν εν τη αλλοδαπή. πλην εν Ευρώπη, Τουρκία ή Αίγυπτο, υπόκεινται εις το απλούν κατά τον παρόντα νόμον τέλος και μόνον εφ'όσον προσάγονται ενώπιον δικαστηρίων ή άλλης του Κράτους αρχής.

2. Παν άλλο έγγραφον, έχον αντικείμενον διάφορον του των εγγράφων της παρ.1 του παρόντος άρθρου, συντασσόμενον εν τη αλλοδαπή υπόκειται εις το κατά το άρθρο 24 παρ. 6 του παρόντος νόμου τέλος, μόνον εάν προσαχθή ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων ή πάσης άλλης του κράτους αρχής.

3. Εις τα περιπτώσεις του εδ. β' της ανωτέρω παρ.1 και της παρ.2, το κινητόν επίσημα επικολλάται και διαγράφεται υπό του προσάγοντος το έγγραφον.

Σχετική νομοθεσία- υπουργικές αποφάσεις

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Χαρτοσήμου ορίζεται, ότι έγγραφα έχοντα αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία κειμένη στην Ελλάδα ή υποχρεώσεις εκτελεστέες σ' αυτή, συνταχθέντα στην αλλοδαπή όχι όμως ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής, υπόκεινται στα οικεία τέλη χαρτοσήμου, κατά τις διακρίσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου αυτής.

2. Η Συνέλευση των Προϊσταμένων των Νομικών Διευθύνσεων, ερμηνεύοντας την ανωτέρω διάταξη, με την γνωμοδότησή της 676/1989, που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό των Οικονομικών, και την οποία κοινοποιούμε με την παρούσα για ενημέρωσή σας, γνωμοδότησε ότι:

α. Η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου αναφέρεται σε έγγραφα, τα οποία, κατά τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, εάν συντάσσονταν ενώπιον ελληνικής αρχής στην αλλοδαπή θα υποβάλλονταν οπωσδήποτε σε ορισμένο τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό ή πάγιο). Επομένως, η διάταξη αυτή δεν αναφέρεται σε έγγραφα, τα οποία δεν θα υποβάλλονταν κατά νόμο σε τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό ή πάγιο) εάν συντάσσονταν ή εκδίδονταν στην ημεδαπή.

β. Το έγγραφο (σύμβαση), που περιέχει ή συνιστά τίτλο εγγραφής εμπράγματου βάρους επί κινητού (ενεχύρου) ή ακινήτου (υποθήκης), που βρίσκεται στην Ελλάδα, έχει αναμφιβόλως αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία κειμένη στην Ελλάδα και ειδικότερα το κινητό ή το ακίνητο επί του οποίου συνιστάται ή θα συσταθεί το βάρος αυτό, και επομένως το έγγραφο αυτό εμπίπτει στη ρύθμιση της ως άνω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου.

γ. Ως «εκτελεστέα υποχρέωση» στην Ελλάδα, κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου, νοείται η πράξη ή η ενέργεια ή η συμπεριφορά εν γένει του οφειλέτη (υπόχρεου) με την οποία αποσβέννεται υποχρέωσή του (ή οφειλή του). Επομένως, σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία η πράξη, με την οποία εκδηλούνται ή πραγματοποιούνται η «εκτέλεση» υποχρέωσης, γίνεται στην Ελλάδα, συντρέχει, ειδικά από άποψη τόπου εκτέλεσης της υποχρέωσης, η προϋπόθεση εφαρμογής της ως άνω διάταξης. Αυτά βεβαίως ισχύουν για τις πράξεις και των δύο συμβαλλόμενων, αρκεί οι πράξεις αυτές να συνιστούν «εκτέλεση» υποχρέωσης, δηλαδή εκπλήρωση βαρύνουσας αυτούς παροχής.

δ. Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 8 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου:

(αα) Οι συμβάσεις χρηματικών δανείων σε ξένο νόμισμα, που καταρτίζονται στην αλλοδαπή μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων ή αλλοδαπών εγκαταστημένων στην Ελλάδα και αλλοδαπών οίκων ή αλλοδαπών Τραπεζών ή υποκαταστημάτων ημεδαπών τραπεζών εγκατεστημένων στην αλλοδαπή, και το ποσό των οποίων καταβάλλεται επίσης στην αλλοδαπή σε ξένο νόμισμα, δεν έχουν υποχρεώσεις εκτελεστέες στην Ελλάδα και συνεπώς δεν υπόκεινται σε

τέλος χαρτοσήμου και αν ακόμη αποδεικνύονται από σχετικές εγγραφές στα βιβλία των ημεδαπών οφειλετριών επιχειρήσεων κατ' άρθρο 12 του Ν.Δ. 3717/1957. Στερείται δε παντελώς σημασίας, και συνεπώς δεν ασκεί καμιά επιρροή στην προκειμένη περίπτωση, το γεγονός, ότι τα χρήματα εκ του δανείου (προϊόν του δανείου), τα οποία ελήφθησαν στην αλλοδαπή, στην οποία εκτελέστηκε η σχετική δανειακή σύμβαση, εισάγονται στη συνέχεια στην Ελλάδα από τον λαβόντα αυτά οφειλέτη, στην οποία και δραχμοποιούνται, ή ότι το δάνειο, το οποίο καταρτίστηκε στην αλλοδαπή, στην οποία θα εκπληρωθούν οι εξ αυτού υποχρεώσεις, θα ωφελήσει τελικά, άμεσα ή έμμεσα, επιχείρηση αναπτυσσόμενη στην Ελλάδα με κάλυψη των αναγκών της, ή ότι οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές παρέχουν άδεια εξαγωγής συναλλάγματος για την εκπλήρωση των εκ του δανείου υποχρεώσεων στην αλλοδαπή.

(ββ) Οι δανειακές ή άλλες συμβάσεις, που καταρτίζονται στην αλλοδαπή, όχι ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής, και για ασφάλεια αυτών ο οφειλέτης με το ίδιο έγγραφο της σύμβασης ή με χωριστό έγγραφο, που συντάσσεται στην αλλοδαπή, παρέχει δικαίωμα εγγραφής υποθήκης σε ακίνητο κείμενο στην Ελλάδα, έχουν, κατά την έννοια της προαναφερόμενης διάταξης, αντικείμενο ακίνητη περιουσία κειμένη στην Ελλάδα, εφόσον βέβαια βάσει αυτού θα έχουν δικαίωμα εγγραφής υποθήκης εγκύτως, και συνεπώς υπόκεινται στα οικεία τέλη χαρτοσήμου.

Αντίθετα, στην περίπτωση, που ο οφειλέτης, για ασφάλεια των παραπάνω συμβάσεων, αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει την ίδια ως άνω εμπράγματη ασφάλεια (υποθήκη) σε ακίνητο, που κείται στην Ελλάδα (γιατί τίτλος εγγραφής προσημείωσης κατά το Ελληνικό δίκαιο είναι μόνο η δικαστική απόφαση), οι συμβάσεις αυτές έχουν μεν αντικείμενο ακίνητο, που κείται στην Ελλάδα, δεν υπόκεινται όμως σε τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό), καθόσον οι εν λόγω συμβάσεις επέχουν θέση «προσυμφώνου παροχής τίτλου εμπράγματος βάρους», το οποίο και αν ακόμη καταρτιζόταν στην Ελλάδα, δεν θα υπόκειταν σε αναλογικό τέλος χαρτοσήμου, αλλά σε πάγιο τέλος (άρθρου 13 παρ. 1ζ' ΚΤΧ), δεδομένου, ότι η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 18 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου δεν έχει την έννοια της δημιουργίας νέας περίπτωσης χαρτοσημαινόμενων εγγράφων¹⁰.

¹⁰ www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΝ (ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ)

1. Απαγορεύεται απολύτως η επιστροφή του αντιτίμου ή η ανταλλαγή φύλλων σφραγιστού χάρτου ή κινητού επισημάτων ή παντός άλλου ενσήμου, άπαξ πωληθέντων υπό του δημοσίου ταμείου, και αν έτι τούτο είναι όλως αμεταχείριστο.

2. Εξαιρετικώς, καθ' άς περιπτώσεις αίρεται εκ της κυκλοφορίας ωρισμένος τύπος σφραγιστού χάρτου ή κινητού επισήματος ή άλλου ενσήμου, επιτρέπεται η ανταλλαγή του κατεχόμενου σφραγιστού χάρτου ή κινητού επισήματος ή άλλου ενσήμου, αιρομένου εκ της κυκλοφορίας, δια του εις κυκλοφορίαν τιθεμένου νέου τύπου. Διά Διατάγματος καθορίζεται έκαστος εφ' άπαξ ανατρεπτική προθεσμία δια την προσαγωγήν προς ανταλλαγήν τούτων υπό των κατόχων.

3. Σφραγιστός χάρτης, χρησιμοποιηθείς άπαξ δι οιονδήποτε σκοπόν, δεν δύναται να χρησιμοποιηθή δι' έτερον, απαγορευομένης της διπλής χρήσεως αυτού.

4. "α. Τέλος χαρτοσήμου οπωσδήποτε καταβληθέν δεν επιστρέφεται.

β. Εξαιρετικώς, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί παραγραφής, επιστρέφονται τα τέλη χαρτοσήμου τα καταβληθέντα δι' αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου, εφόσον εγένετο η υπό του νόμου προβλεπομένη χρήσις του εκδοθέντος αποδεικτικού πληρωμής ή εφόσον αποδεδειγμένως το ποσόν του τέλους κατεβλήθη εν όλω ή εν μέρει αχρεωστήτως. Ομοίως επιστρέφονται και τα καθ' οιονδήποτε καταβληθέντα τέλη χαρτοσήμου, εφόσον εκδοθή απόφασις διοικητικού δικαστηρίου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, διατάσσουσα την επιστροφήν".

γ) Εις ας περιπτώσεις επιστρέφονται υπό του Δημοσίου, ως αχρεωστήτως καταβληθέντες φόροι, δασμοί, τέλη ή δικαιώματα, ως και πάσης άλλης φύσεως έσοδα, συνεπιστρέφονται κατά την αυτήν διαδικασίαν επιστροφής και τα συγκαταβληθέντα και επί των επιστρεφομένων ποσών αναλογούντα οικεία τέλη χαρτοσήμου, ως αχρεωστήτως και ταύτα καταβληθέντα. Επί εξοφλήσεως των ως άνω επιστρεπτέων φόρων κλπ. δια συμψηφισμού προς ετέραν οφειλήν του δικαιούχου της επιστροφής, εξοφλούνται και τα επιστρεπτέα τέλη χαρτοσήμου δια συμψηφισμού προς τυχόν οφειλόμενα τοιαύτα δια την συμψηφιστικώς εξοφλουμένην οφειλήν. Εάν δια την συμψηφιστικώς εξοφλουμένην οφειλήν δεν οφείλονται

τέλη χαρτοσήμου, τα επί του επιστρεπτέου ποσού αναλογούνται τοιαύτα συμψηφίζονται εις ίσον ποσόν της (κυρίας) οφειλής, άλλως επιστρέφονται.

Σχετική νομοθεσία: Ν.2362/1995- Περί Δημοσίου Λογιστικού , ελέγχου των δαπανων του κράτους και άλλες διατάξεις (άρθρα 91-94).

Άρθρο 91: έναρξη παραγραφής απαιτήσεων κατά Δημοσίου

Επιφυλασσομένη κάθε άλλης ειδικής διατάξεως του παρόντος η παραγραφή οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη αυτής. Προκειμένου όμως περί δασμών, φόρων, τελών και λοιπών δικαιωμάτων που εισπράττονται στα Τελωνεία, η παραγραφή αρχίζει από της βεβαίωσης αυτών.

Οι περί αναστολής της παραγραφής διατάξεις των άρθρων 257 έως 259 του Αστικού Κώδικα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικό στον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί απαιτήσεων κατά του Δημοσίου. Η παραγραφή απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αναστέλλεται για όσο χρόνο ο έχων την απαίτηση λόγω ανωτέρας βίος έχει εμποδιστεί να ασκήσει την αξίωση μέσα στο τελευταίο εξάμηνο του χρόνου της παραγραφής.

Άρθρο 92: αναστολή παραγραφής απαιτήσεων κατά Δημοσίου

Οι περί αναστολής της παραγραφής διατάξεις των άρθρων 257 έως 259 του Αστικού Κώδικα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικό στον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί απαιτήσεων κατά του Δημοσίου. Η παραγραφή απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αναστέλλεται για όσο χρόνο ο έχων την απαίτηση λόγω ανωτέρας βίος έχει εμποδιστεί να ασκήσει την αξίωση μέσα στο τελευταίο εξάμηνο του χρόνου της παραγραφής.

Άρθρο 93: Διακοπή παραγραφής απαιτήσεων κατά Δημοσίου

Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, παραγραφή των χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου διακόπτεται μόνο:

α) Με την υποβολή της υποθέσεως στο δικαστήριο ή σε διαιτητές, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων, του δικαστηρίου ή των διαιτητών.

β) Με την υποβολή στην αρμόδια δημόσια αρχή αιτήσεως για την πληρωμή της απαιτήσεως, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από τη χρονολογία που φέρει η έγγραφη απάντηση του Διατάκτη ή της αρμόδιας για την πληρωμή της απαιτήσεως αρχής. Αν η αρμόδια δημόσια αρχή δεν απαντήσει, η παραγραφή αρχίζει μετά πάροδο έξι μηνών από τη χρονολογία υποβολής της αιτήσεως. Υποβολή δεύτερης αιτήσεως δεν διακόπτει εκ νέου την παραγραφή.

γ) Με την υποβολή αιτήσεως προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την αναγνώριση της απαιτήσεως, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από τη χρονολογία που φέρει η έγκριση ή μη από τον Υπουργό Οικονομικών του οικείου πρακτικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Υποβολή δεύτερης αιτήσεως δεν διακόπτει εκ νέου την παραγραφή.

δ) Με την επίδοση επιταγής για εκτέλεση, όπου αυτή επιτρέπεται.

ε) Με την έκδοση τίτλου πληρωμής. Η ολική ή μερική συμψηφιστική εξόφληση δεν διακόπτει την παραγραφή.

στ) Με την αναγνώριση της απαιτήσεως υπό του Δημοσίου με πρακτικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών. Αυτό ισχύει επί οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Άρθρο 94: Συνέπειες παραγραφής απαιτήσεων κατά Δημοσίου

Η παραγραφείσα απαίτηση κατά του Δημοσίου δεν αντιτάσσεται για συμψηφισμό. Κάθε ποσό που κατέβαλε το Δημόσιο μετά την παραγραφή της απαιτήσεως κατ' αυτού, έστω και αν γνώρισε την παραγραφή, δικαιούται να το αναζητήσει. Παραίτηση του Δημοσίου από τη συμπληρωμένη παραγραφή ή η με οποιονδήποτε τρόπο αναγνώριση απ' αυτό της

παραγεγραμμένης απαιτήσεως είναι άκυρη. Η παραγραφή λαμβάνεται υπόψη αυτεπάγγελτα από τα δικαστήρια¹¹.

ΑΡΘΡΟ 10

Η λιανική πώληση χαρτοσήμου, που ρυθμιζόταν με το παρον, ρυθμίζεται πλέον με την ΥΑ Ε 11150/5/6.11.1946, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 187/1943.

ΑΡΘΡΟ 11

Η λιανική πώληση χαρτοσήμου, που ρυθμιζόταν με το παρον, ρυθμίζεται πλέον με την ΥΑ Ε 11150/5/6.11.1946, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 187/1943.

ΑΡΘΡΟ 12

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΝ ΓΕΝΕΙ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΠΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Επί των συμβολαίων και των εγγράφων, των κατονομαζομένων, εν τω επομένω άρθρ. 13, το τέλος ορίζεται εις 3% της εν αυτοίς διαλαμβανομένης αξίας εις δραχμάς.

Το άρθρ. 12 αντικαταστάθηκε ως άνω από το πρώτο άρθρο του Β.Δ. της 6/7 Ιουνίου 1951. Σχετικά το πρώτον άρθρον παρ. 2 του Β.Δ.6/7 Ιουν. 1951 ορίζει ότι "όπου, κατά τας ισχύουσας διατάξεις, το τέλος ορίζεται ίσον, α) προς το ήμισυ της αστικής κλίμακος, εφεξής ορίζεται ίσον προς το ήμισυ του 3%, β) προς κλάσμα της εμπορικής κλίμακος, εφεξής ορίζεται εις κλάσμα του 1%".

¹¹ www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

ΑΡΘΡΟ 13

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΝ ΓΕΝΕΙ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΠΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

"Εις το κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρ. 12 τέλος υπόκειται:".

1.α) Πάσα σύμβασις, οιονδήποτε αντικειμένου συναπτομένη είτε απ' ευθείας, είτε διά δημοσίου συναγωνισμού ή πάσα εξόφλησις συμβάσεως ή σχετική προς την σύμβασιν απόδειξις, εφ' όσον καταρτίζονται εγγράφως και δη είτε δια δημοσίου, είτε δι' ιδιωτικού καθ' οιονδήποτε τύπον συντεταγμένου εγγράφου.

Εξαιρούνται:

Β. Αι συμβάσεις, εξοφλήσεις και αποδείξεις, αίτινες κατά τας ρητάς διατάξεις του παρόντος νόμου υπόκεινται εις ελαφρότερον τέλος χαρτοσήμου.

β) Εφ' όσον σύμβασις κατηρτίσθη εγγράφως και υπεβλήθη εξ' υπαρχής εις το τέλος χαρτοσήμου, πάσα εξόφλησις ή σχετική προς την σύμβασιν απόδειξις υπόκεινται εις πάγιον τέλος δρχ. 5.000 εκτός αν η απόδειξις αύτη αφορά την καταβολήν τόκων ή άλλων ωφελειών, δι' α δεν κατεβλήθη προηγουμένως το νόμιμον τέλος οπότε η απόδειξις αύτη υπόκειται εις το τέλος της κλίμακος του άρθρ. 12 ή του κατωτ. άρθρ. 14 αναλόγως προς την φύσιν της κυρίας συμβάσεως. Καθ' ας περιπτώσεις το πάγιον τούτο τέλος τυγχάνει ανώτερον του αναλογικού τέλους του αντιστοιχούντος εις το ποσόν, δι' α η απόδειξις ή εξόφλησις, καταβάλλεται το αναλογικόν τέλος χαρτοσήμου. εφ' όσον η σύμβασις δεν συνήφθη εγγράφως υπόκειται εις το αναλογικόν τέλος η εγγράφως καταρτιζομένη εξόφλησις αυτής ή η σχετική προς την σύμβασιν έγγραφος απόδειξις.

γ) Εφ' οιασδήποτε σχέσεως, εκ της οποίας απορρέει απαίτησις δι' ην δεν κατεβλήθη το κατά το άρθρο 12 τέλος, εάν εκδοθή απόφασις εκτελεστή επιδικάζουσα οιονδήποτε πόσον, το τέλος, τούτο καταβάλλεται

υποχρεωτικώς προ της εκδόσεως του εκτελεστού απογράφου και υπολογίζεται επί του διά της αποφάσεως επιδικασθέντος κεφαλαίου και των τόκων αυτού μέχρι της ημέρας της εκδόσεως του απογράφου, γιγνομένης ειδικής περί της καταβολής ταύτης μνείας παρά πόδας του εκτελεστού απογράφου υπό της εκδιδούσης αυτό αρχής. Δια το ποσόν των από της εκδόσεως

του απογράφου μέχρι της εξοφλήσεως τόκων, το τέλος καταβάλλεται κατά την εξόφλησιν της περί ης απόφασις απαιτήσεως ή, εν περιπτώσει εκτελέσεως δια πλειστηριασμού, κατά την εξόφλησιν του εκπλειστηριάσματος. Εάν δια την τοιαύτην εξόφλησιν, υπαχθείσαν εις το τέλος κατά τ'ανωτέρω, ενεργήθη πληρωμή δια γραμματίου του δημοσίου ταμείου ή του ταμείου

παρακαταθηκών, η σχετική αποδείξις, υπόκειται εις πάγιον τέλος δρχ.

5.000.

" Όταν ηττηθείς διάδικος είναι το Δημόσιον ή το ταμείον του εθνικού στόλου ή το εκκλησιαστικόν ταμείον, το καταβαλλόμενον υπό του νικήσαντος αντιδίκου του, προς λήψιν απογράφου τέλος, βαρύνει αυτόν (τον καταβαλόντα) και δεν είναι αποδοτέον μετά της λοιπής δικαστικής δαπάνης".

δ. (παραλείπεται ως μη ισχύον).

ε) Εφ' όσον σχετικώς προς οιαδήποτε κυρίαν σύμβασιν, συνάπτονται παρεπόμενα σύμφωνα, αναφερόμενο εις την παροχήν υποθήκης, ενεχύρου, εγγυήσεως πάσης φύσεως, ως και πάσης άλλης ασφάλειας ή ποινικών ρητρών, εάν μεν υπεβλήθη εις το κατά την κλίμακα του άρθρ. 12 τέλος η κύρια σύμβασις το δε παρεπόμενον συμφωνείται δια του εγγράφου, εις ουδέν υπόκειται τούτο τέλος. Εάν το παρεπομένον τούτο σύμφωνον συμφωνήται δια χωριστού εγγράφου, εφ'όσον μεν η κυρία σύμβασις υπεβλήθη εις το τέλος της κλίμακος του άρθρ. 12, το παρεπόμενον σύμφωνον υπόκειται εις πάγιον τέλος δραχμών 10.000, εν εναντία δε περιπτώσει εις το αναλογικόν τέλος της κλίμακος του άρθρ. 12, υπολογιζόμενον επί του ποσού του

αντιστοιχούντος εις την αξίαν της μη υποβληθείσης εις το αναλογικόν τέλος κυρίας συμβάσεως, αδιαφόρως αν το εν τω παρεπομένω σύμφωνω ποσόν είναι έλασσον ή μείζον της αξίας της μη υποβληθείσης εις το αναλογικόν τέλος κυρίας συμβάσεως. Παν όμως ποσόν καταβαλλόμενον, συνεπεία προσθέτου συμφώνου, πέρα του υποβληθέντος εις αναλογικόν τέλος ποσού της κυρίας συμβάσεως, υπόκειται κατά την καταβολήν του εις το κατά το άρθρ. 12 τέλη.

"Προκειμένης θεωρήσεως υπό Συμβολαιογράφου ιδιωτικού εγγράφου συστάσεως ενεχύρου, όπως τούτο κτήσεται βεβαίον χρονολόγιον, κατά τας διατάξεις των άρθρ. 1211 και 1247 του

Αστικού Κώδικος, η θεώρησις αύτη υπόκειται εις το κατά τ' ανωτέρω προσήκον αναλογικόν τέλος, εκτός αν προκύπτει ότι το έγγραφον τούτο ή η κυρία σύμβασις υπήχθησαν εις το εν λόγω τέλος, οπότε η θεώρησις υποβάλλεται εις το προσήκον αυτή πάγιον τέλος".

ς) Εφ' όσον κατά τας διατάξεις του άρθρ. 51 παρ.1 του Ν. Δ. της 17 Ιουλ. 1923 περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών χορηγείται υποθήκη, εις το κατά τον παρόντα νόμον αναλογικόν τέλος, υπόκειται επί μεν των δανείων απλών ή χρεωλυτικών η πράξις λήψεως των χρημάτων, επί δε των δανείων επί ανοικτώ λογαριασμό ή πράξις δι' ης βεβαιούται ότι εξεπληρώθησαν οι όροι του προσυμφώνου και ότι ο οφειλέτης δικαιούται να κάμη χρήσιν της πιστώσεως. Η πράξις αύτη συντάσσεται υποχρεωτικώς προ της ενάρξεως της κινήσεως της πιστώσεως.

ζ) Πάσα σύμβασις, δι' ης δίδεται υπόσχεσις περί μελλούσης καταρτίσεως οριστικής συμβάσεως (προσύμφωνον), υπόκειται εις πάγιον τέλος δρχ.

10.000, εάν όμως κατά την συνομολόγησιν τοιούτων προσύμφωνων λαμβάνη χώραν οιαδήποτε καταβολή, ιδία λόγω αρραβώνος δια το ποσόν της τοιαύτης καταβολής καταβάλλεται προσθέτως αναλογικόν τέλος εκπιπτόμενων κατά την συνομολόγησιν της οριστικής συμβάσεως κατά τα δια Δ/τος καθορισθησόμενα.

"2.α) Το τέλος χαρτοσήμου*** οριζόμενον εις 3%*** επιβάλλεται επί του ολικού ποσού των κτωμένων μισθωμάτων εξ εκμισθώσεως οικοδομών άνευ εκπτώσεώς τινος.***(βλ. σχόλια).

Ως οικοδομαί νοούνται οι κατά την έννοιαν του άρθρ. 9 του Κώδικος φορολογίας καθαρών προσόδων τοιαύται.

β) Επί μισθωμάτων εξ οικοδομών οι οποίοι απαλλάσσονται εξ ολοκλήρου του φόρου Α' κατηγορίας, συμφώνως προς την περίπτωσιν δ' της παρ. 4 του άρθρ. 9 του Κώδικος φορολογίας καθαρών προσόδων, δεν οφείλεται το κατά το προηγούμενο εδάφιον τέλος.

γ) Το τέλος της παρούσης παραγράφου συμβεβαιούται και συνεισπράττεται μετά του φόρου του αναλογούντος εις το εξ οικοδομών εισόδημα του φορολογούμενου επί τη βάσει της δια τον φόρον τούτον ακολουθουμένης διαδικασίας, μη εφαρμοζομένων εφεξής, ως προς το τέλος τούτο, των περί προκαταβολής διατάξεων των Ν 3323/55 και 3843/58.

Επί υπερήμερου καταβολής των τελών χαρτοσήμου, λόγω εκπροθέσμου ή ανακριβούς δηλώσεως ή παραλείψεως δηλώσεως φόρου εισοδήματος μεθ' ου συμβιβαιούνται κατά τα τέλη ταύτα, επιβάλλεται πρόστιμον εις ποσοστόν επί του οφειλομένου τέλους ίσον προς το ποσοστόν του προσθέτου φόρου, το οριζόμενον εκάστοτε εν τη φορολογία του εισοδήματος.

δ) Επί οικοδομών απαλλασσομένων του φόρου Α' Κατηγορίας λόγω εκπτώσεως βαρών ή εκ διατάξεως Νόμου, ο κτώμενος το μίσθωμα υποχρεούται εντός των προσθεσμιών δηλώσεως και καταβολής του φόρου Α' Κατηγορίας του Κώδικος φορολογίας καθαρών προσόδων να επιδώσει αρχικήν ή κατά περίπτωσιν τροποποιητικήν δήλωσιν μόνον δια το τέλος της παρούσης παραγράφου και να καταβάλη τούτο.

ε) Υπόχρεως προς δήλωσιν και καταβολήν του τέλους χαρτοσήμου εις τας περιπτώσεις της παρούσης παραγράφου είναι ο δια τον φόρον Α' Κατηγορίας του Κώδικος φορολογίας καθαρών προσόδων υπόχρεως ή εκείνος όστις θα υποχρεούτο εις δήλωσιν και καταβολήν του φόρου Α' Κατηγορίας, εάν δεν υπήρχεν η λόγω βαρών απαλλαγή εκ του φόρου ή η απαλλαγή εξ άλλης τίνος διατάξεως Νόμου.

ς) Αι συμβάσεις μισθώσεως οικοδομών και αι αποδείξεις εξοφλήσεως μισθωμάτων εξ οικοδομών συντάσσονται πάντοτε ατελώς.

ζ) Το κατά την παρούσαν παράγραφον τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον μισθωτήν, οσάκις ούτος προστατεύεται εκ των διατάξεων περί

ενοικιοστασίου. Εάν ο μισθωτής δεν προστατεύεται εκ του ενοικιοστασίου ή επί τη βάσει του ενοικιοστασίου καταβάλλει μίσθωμα συνιστάμενον εις ποσοστόν επί των εισπράξεων της επιχειρήσεως του, τέλος χαρτοσήμου βαρύνει εξ ημισείας τον μισθωτήν και τον μισθωτήν.

"Το τέλος των περιπτώσεων τούτων καταβάλλεται εις τον εκμισθωτήν υπό του μισθωτού ομού μετά του μισθώματος. Εάν μισθωτής τυγχάνη το Δημόσιον, Δήμος ή Κοινότης ή άλλο απαλλασσόμενον των εν λόγω τελών χαρτοσήμου πρόσωπον και ούτος προστατεύεται εκ των διατάξεων του ενοικιοστασίου, ο εκμισθωτής ουδέν τέλος καταβάλλει, μη εφαρμοζομένων εν προκειμένω των διατάξεων του άρθρου 37 του παρόντος. Εάν τις των εν λόγω μισθωτών (Δημοσίου κλπ.) δεν προστατεύεται εκ των διατάξεων περί ενοικιοστασίου ή επί τη βάσει του ενοικιοστασίου καταβάλη μίσθωμα συνιστάμενον εις ποσοστόν επί των εισπράξεων της επιχείρησεώς του, το τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εκμισθωτήν".

"η) Εάν εκμισθωθείς τυγχάνη το Δημόσιον, Δήμος ή Κοινότης ή άλλο απαλλασσόμενον των εν λόγω τελών χαρτοσήμου πρόσωπον, το τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον μισθωτήν και καταβάλλεται, καθ' ήν μεν περίπτωσιν εκμισθωθείς τυγχάνει το Δημόσιον, κατά την κατάρτισιν της μισθωτικής συμβάσεως ή, επί αγράφου ή νομίμου παρατάσεως του χρόνου της συμβατικής μισθώσεως ή επί μισθωτικής συμβάσεως απροσδιορίστου ποσού, κατά την εκάστοτε καταβολήν εις το Δημόσιον Ταμείον των μισθωμάτων, εις πάσαν άλλην περίπτωσιν κατά τ' ανωτέρω εν εδ. ε' οριζόμενα".

"θ. Αι διατάξεις των περ.α' έως και η' της παρούσης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και επί εισοδημάτων εκ μισθώσεως γαιών". «Σύμφωνα με την παρ. 4 άρθρ. 3 Ν. 2246/1952, η ως άνω παρ.2 απετελέσθη εκ της παρ. 12 άρθρ. 24 του παρόντος Κώδικος ως είχεν αντικατασταθεί δια της παρ. 1 άρθρ. 1 Β.Δ. 18/18 Ιουλ. 1950, και αι παρ. 2,3 και 4 αναριθμήθησαν και πάλι ως 3,4 και 5.

3(2). Πάσα άλλη απόδειξις διδομένη παρ' οιοσδήποτε και δι' οιανδήποτε αιτίαν, εφ' όσον δεν ανάγεται εις σύμβασιν υποβληθείσαν κατά την κατάρτισιν εις αναλογικόν τέλος, αλλ' απορρέει εξ οιοσδήποτε άλλης σχέσεως μη υποβληθείσης οπωσδήποτε προηγουμένως εις το αναλογικόν τέλος. Εξαιρούνται οι αποδείξεις, αίτινες κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου υπόκειται εις ειδικόν τέλος ελαφρότερον.

4. Πάσαι εις τα δημόσια, δημοτικά ή κοινοτικά ταμεία ή τα ταμεία νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή εις πάντας εν γένει τους κατ' εντολήν και δια λογαριασμόν αυτών ενεργούντος χρηματικής δοσοληψίας διδόμεναι εξοφλητικά αποδείξεις, εκτός αν δια το εξοφλούμενον πόσον προκατεβλήθη το κατά το άρθρ. 12 αναλογικόν τέλος, οπότε αι αποδείξεις αύται υπόκεινται εις το πάγιον τέλος του εδ. β' της παρ.1 του παρόντος άρθρου. Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου δεν εφαρμόζονται επί των περιπτώσεων, περί ων άλλως ορίζεται εν τω παρόντι.

5(4). Αι διδόμεναι εις ασφαλιστικής εταιρίας αποδείξεις πληρωμής αποζημιώσεων δι' ασφαλίσεις πάσης φύσεως.

"Εξαιρετικώς αι αποδείξεις καταβολής αποζημιώσεων δια συναπτομένας εν Ελλάδι ή μέσω των εν Ελλάδι νομίμων εκπροσώπων των μεσιτών του αγγλικού Λλοϋδ, ασφαλίσεις:

α) Φορτίων μεταφερομένων δια θαλάσσης, υπόκεινται εις τέλος 1%.

β) Πλοίων, αεροσκαφών ως και των πληρωμάτων αυτών υπόκεινται εις τέλος δρχ.5¹².

ΑΡΘΡΟ 14

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΝ ΓΕΝΕΙ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΠΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Επί των εμπορικών και λοιπών εγγράφων και πράξεων, των κατονομαζομένων εν τω επομένω άρθρ. 15, το τέλος ορίζεται εις (1%) "2%" της εν αυτοίς διαλαμβανομένης αξίας εις δραχμάς".

Ήδη με το άρθρο 20 Νομ. 12/1975 το τέλος του άρθρ. 14 αυξήθηκε σε 2%.

Σχετική Νομολογία

Σ.τ.Ε. 190/2009

Υπόκεινται σε τέλη κατά κανόνα τα έγγραφα περί συνάψεως των συμβάσεων και όχι απλώς οι συνομολογούμενες συμβάσεις. Για την επιβολή τέλους χαρτοσήμου για σύμβαση δανείου, η εγγραφή στα βιβλία, ως αναπληρούσα το σχετικό έγγραφο περί δανείου, πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία της σύμβασης του δανείου, ώστε από την εγγραφή αυτή και μόνο να προκύπτει η συνομολόγηση της σύμβασης αυτής, χωρίς να επιτρέπεται να συναχθεί ότι συνομολογήθηκε σύμβαση δανείου από εγγραφές στα βιβλία που αναφέρονται σε άλλες σχέσεις, έστω και αν λογίζονται ως δάνειο. Δεν απαιτείται όμως να αναφέρεται η σχετική εγγραφή ρητά σε σύμβαση δανείου. Δεν προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση η ύπαρξη δανειακής σύμβασης, αφού δεν παρατίθενται τα σχετικά στοιχεία. Δεκτή η αναίρεση για πλημμελή αιτιολογία

¹² www.ministryofjustice.gr/kodikes/ΚΩΔΙΚΑΣ_ΤΕΛΩΝ_ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ 15

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΝ ΓΕΝΕΙ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΠΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

"Εις το κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρ. 14 τέλος υπόκεινται:".

1.α. Πάσα σύμβασις, οιοδήποτε αντικείμενου συναπτόμενη, είτε απ'ευθείας, είτε δια δημοσίου συναγωνισμού μεταξύ εμπόρων, μεταξύ εμπόρου και εμπορικής εταιρίας πάσης φύσεως, μεταξύ εμπορικών εταιριών πάσης φύσεως, αφορώσα αποκλειστικώς εις την ασκουμένην υπ' αυτών εμπορίαν και μεταξύ τρίτου εν γένει ανωνύμου εταιρίας ή πάσα εξόφλησις συμβάσεως ή σχετική προς την σύμβασιν αποδείξις, εφ' όσον καταρτίζονται εγγράφως και δη είτε δια δημοσίου είτε δι' ιδιωτικού καθ' οιονδήποτε τύπον συντεταγμένου εγγράφου.

Εξαιρούνται:

Α'. Αι συμβάσεις, εξοφλήσεις και αποδείξεις, αίτινες κατά ρητάς διατάξεις του παρόντος νόμου υπόκεινται εις έλασσον τέλος χαρτοσήμου

Β'. Αι κατά το Ν.Δ. της 17 Ιουλ.1923, περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών καθ' οιονδήποτε τύπον συμβάσεις ενεγγύου πιστώσεως ή προκαταβολής επί φορτωτικών αίτινες υπόκεινται εις το ήμισυ του αναλογικού τέλους της κλίμακος του άρθρου 14, πλην των συμβάσεων ενεγγύου πιστώσεως ή προκαταβολής επί φορτωτικών των αφορώσων σιτηρά, καπνά ή σταφίδας, αίτιες υπόκεινται εις το εν τέταρτον του αναλογικού τέλους της κλίμακος του άρθρ. 14.

Γ'. (Τα προικοσύμφωνα, αι συμβάσεις δωρεάς), αι συμβάσεις οι έχουσαι αντικείμενον σύστασιν, μετάθεσιν, αλλοίωσιν πραγματικών δικαιωμάτων επί ακινήτων κτημάτων, ή μεταβολήν της νομής αυτών, (ως και αι συμβάσεις μισθώσεως ακινήτων κτημάτων), άτινα υπόκεινται πάντοτε εις το τέλος της κλίμακος του άρθρ. 12".

Δ'. Πάσαι αι συμβάσεις αι εις υποθήκας αφορώσαι υποκείμεναι εις τέλη συμφώνως προς τας διακρίσεις των κατωτέρω εδ. δ' και ε'.

Ε'. Τα δάνεια απλά ή χρεωλυτικά ή επ' ανοικτώ λογαριασμό τα χορηγούμενα υπό ανωνύμων τραπεζικών εταιριών κτηματικής πίστεως, άτινα υπόκεινται πάντοτε και εις τας περιπτώσεις

έτι του κατωτέρω εδ. ε' εις το αναλογικόν τέλος του άρθρ. 12, εφαρμοζομένης επ' αυτών της παρ. 1 εδ. ε' του άρθρ. 13.)

ΣΤ'. (Προστέθηκε ως και η επομένη περ. Ζ' από τη περ. 2 άρθρ. 5 Ν. 5164/1931, και αυτή καταργήθηκε από τη παρ.3 άρθρ. 2 ΒΔ 18/18 Ιουλ. 1950).

"Ζ'. Αι συναλλαγαι, περί ων προβλέπουσι τα άρθρ. 15β, 15δ, 15ε και 16 του παρόντος".

Η'. "Τα έγγραφα και πράξεις και μόνον ως προς την διανομήν, μεταξύ ημεδαπών και καλλιτεχνικών γραφείων και αλλοδαπών ή ημεδαπών καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, του προκύπτοντος, εξ οργανώσεως διαφόρων θεαμάτων εν Ελλάδι, εσόδου εφ' ων το τέλος χαρτοσήμου παραμένει εις ένα επί τοις εκατό (1%) (Άρθρ. 20 Νομ. 12/1975).

β) Αι διατάξεις του άρθρ. 13 παρ.1 εδ. β', γ', δ' και ε' έχουσιν ανάλογον εφαρμογήν και δια τας περιπτώσεις των εν τω παρόντι άρθρω αναφερομένων συμβάσεων και σχέσεων.

γ) Εφ' όσον σχετικώς προς οιαδήποτε κύριαν σύμβασιν, υποκειμένην εις τα αναλογικά τέλη του παρόντος άρθρου συνάπτονται παρεπόμενα σύμφωνα, αναφερόμενα εις την παροχήν ενεχύρου εγγυήσεως πάσης φύσεως, ως και πάσης άλλης ασφάλειας ή ποινικών ρητρών, εάν μεν υπεβλήθη εις το προσήκον αναλογικόν τέλος, ή κύρια σύμβασις, το δε παρεπόμενον σύμφωνον συμφωνείται διά του αυτού εγγράφου, εις ουδέν υπόκειται τούτο τέλος, εάν το παρεπόμενον σύμφωνον συμφωνείται δια χωριστού εγγράφου, εφ' όσον μεν η κυρία σύμβασις υπεβλήθη εις το προσήκον αναλογικόν τέλος, το παρεπόμενον σύμφωνον υπόκειται εις πάγιον τέλος δρχ. (10) 20 εν εναντία δε περιπτώσει εις το κατά την φύσιν της κυρίας συμβάσεως προσήκον αναλογικόν τέλος του παρόντος άρθρου υπολογιζόμενον επί του ποσού του αντιστοιχούντος εις την αξίαν της μη υποβληθείσης εις το προσήκον αναλογικόν τέλος της κυρίας συμβάσεως, αδιαφόρως αν το εν τω παρεπομένω συμφώνω ποσόν είναι έλασσον ή μείζον της αξίας της μη φορολογηθείσης κυρίας συμβάσεως. Παν όμως ποσόν καταβαλλόμενον συνεπεία προσθέτου συμφώνου πέρα του υποβληθέντος εις το προσήκον αναλογικόν τέλος ποσού της κυρίας συμβάσεως υπόκειται κατά την καταβολήν τους εις το κατά το παρόν άρθρον αναλογικόν τέλος.

"Προκειμένης θεωρήσεως υπό Συμβολαιογράφου ιδιωτικού εγγράφου συστάσεως ενεχύρου, όπως τούτο κτήσεται βέβαιον χρονολόγιον, κατά τας διατάξεις των άρθρ. 1211 και 1247 του Αστικού Κώδικος, η θεώρησις αύτη υπόκειται εις το κατά τ' ανωτέρω προσήκον τέλος, εκτός

αν προκύπτει ότι το έγγραφον τούτο ή η κύρια σύμβασις υπήχθησαν εις το εν λόγω τέλος, οπότε η θεώρησις υποβάλλεται εις το προσήκον αυτή πάγιον τέλος".

δ) Εφ' όσον το παρεπόμενον σύμφωνον αφορά ασφάλειαν δι' υποθήκης εάν μεν τούτο συμφωνήται δια του αυτού μετά της κυρίας συμβάσεως εγγράφου, τούτο μεν εις ουδέν υπόκειται τέλος, η κυρία όμως σύμβασις υπόκειται εις το αναλογικόν τέλος του άρθρ. 12, εάν δε το παρεπόμενον σύμφωνον της υποθήκης γίνεται δια χωριστού εγγράφου, το σύμφωνον τούτο υπόκειται εις το τέλος ίσον προς την διαφοράν μεταξύ του τέλους του άρθρ. 12 και εκείνου, εις ο κατά τον νόμον υπεβλήθη η κυρία σύμβασις, εις ην αφορά το παρεπόμενον σύμφωνον της παροχής υποθήκης.

ε) Εξαιρετικώς υπόκειται εις αναλογικόν τέλος του άρθρ. 14 πάσα δι' υποθήκης ησφαλισμένη σύμβασις δανείου απλού ή χρεωλυτικού ή πιστώσεως εις ανοικτόν λογαριασμόν (αποκλεισμένων των δι' υποθήκης ασφαλιζομένων απαιτήσεων των στηριζομένων επί γραμματίων εις διάταξην ή συναλλαγματικών, εφ' ων εφαρμόζεται πάντοτε ή αμέσως ανωτέρω υπό στοιχείον δ' διάταξις) ως και πάσα σύμβασις δι' ης χορηγείται υποθήκη προς εξόφλισιν προγενεστέρας ή μελλούσης απαιτήσεως εκ των άνω δανείων ή πιστώσεων εφ' όσον τα δάνεια ή αι πιστώσεις χορηγούνται είτε παρ' ανωνύμων τραπεζικών εταιριών προς εμπόρους ή εμπορικής εταιρίας οιασδήποτε φύσεως είτε παρ' οιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου προς ανωνύμους βιομηχανικής εταιρίας. Εις τας περιπτώσεις ταύτας, όταν δια του χωριστού εγγράφου χορηγείται υποθήκη προς εξασφάλισιν προγενεστέρας εκ δανείου ή πιστώσεως οφειλής, η σύμβασις αυτή υπόκειται εις πάγιον τέλος δρχ. (10) 20, εφ' όσον η κυρία σύμβασις υπήχθη τουλάχιστον εις αναλογικόν τέλος του άρθρ. 14.

2. Τα καταστατικά των εν Ελλάδι παντός είδους εμπορικών εταιριών και πάσα πράξις σχετική προς την αύξησιν του κεφαλαίου αυτών. Απλοί τροποποιήσεις των καταστατικών, μη συνεπαγόμενοι αύξησιν κεφαλαίου ή μη αφορώσαι παράτασιν του χρόνου της διαρκείας της εταιρίας υπόκεινται εις πάγιον τέλος δρχ. 10.(000).

"Το κατά τ' ανωτέρω οφειλόμενον τέλος επί των καταστατικών δεν δύναται εν πάση περιπτώσει να είναι κατώτερον των 1.000 δραχμών".

Εξαιρετικώς το καταστατικό των παντός είδους ναυτιλιακών εταιριών, περιλαμβανομένης και της συμπλοιοκτησίας, των συνιστωμένων επί τω σκοπώ της εκμεταλλεύσεως είτε των εις Ελληνας πλοιοκτήτας ανηκότων ή υπό ναυπήγησιν ευρισκόμενων και εις τας εταιρείας

ταύτας εισφερομένων, είτε υπό των εταιρειών τούτων αποκτηθησομένων πλοίων εν γένει ή μερίδων αυτών, απαλλάσσονται δια το σύνολον των κεφαλαίων αυτών, εφ' όσον τούτο καλύπτεται κατά τα 4/5 αυτού δια της αξίας των εισφερομένων κατά τ' ανωτέρω πλοίων κλπ. και θα εξακολουθή καλυπτόμενον κατά το ποσοστόν, καθ' ύλην την διάρκειαν της εταιρείας, του κατά τ' ανωτέρω τέλους ή του αντιστοίχου τοιούτου κατά την Προξενικήν Νομοθεσίαν, ως και εντός υπέρ οιουδήποτε τρίτου τέλους, εισφοράς, κρατήσεως ή δικαιώματος επί τη συνταξει ή δημοσιεύσει των καταστατικών τούτων, εξαιρέσει μόνον των δικαιωμάτων των συμβολαιογράφων. Αι κατά τ' ανωτέρω απαλλαγαι παρέχονται υπό την προϋπόθεσιν ότι τα εισφερόμενα εις τας εταιρείας πλοία φέρουσιν ή θα τεθώσιν υπό Ελληνικήν σημαίαν εντός τριμήνου από της υπογραφής του καταστατικού της εταιρείας, ή προκειμένου περί κτήσεως πλοίων υπό της εταιρείας, εντός μηνός από της κτήσεως αυτών. Εν τη τελευταία ταύτη περιπτώσει η κτήσις του πλοίου δεον να πραγματοποιηθή εντός 6 μηνών από της συστάσεως της εταιρείας, προκειμένου δε περί ναυπηγήσεως τοιούτου δεόν εντός της αυτής προθεσμίας των 6 μηνών να υπογραφή το σύμφωνον της ναυπηγήσεως. Της αυτής απαλλαγής και υπό τας αυτάς ως άνω προϋποθέσεις απολαύσι και αι πράξεις αυξήσεως του κεφαλαίου των εταιριών τούτων. Τ' ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και επί συγχωνεύσεως ναυτιλιακών εταιρειών δια συστάσεως νέας. Επίσης εφαρμόζονται αναλόγως και επί συγχωνεύσεως εις άλλην ή εξαγοράς υπό άλλης μίας ή πλειόνων εταιρειών, ως και επί αυξήσεως του κεφαλαίου μετά ή άνευ προσλήψεως συνεταίρου υπό οιοσδήποτε άλλης συνεστημένης ναυτιλιακής εταιρείας, της προϋποθέσεις επενδύσεως του κεφαλαίου εις πλοία κατά τα 4/5/ αυτών αφορώσης εις την συγχωνευομένην ή εξαγοραζομένην εταιρείαν ή εις το ποσόν της αυξήσεως του κεφαλαίου. Αι πράξεις παρατάσεως του χρόνου της διάρκειας των εταιρειών υπόκεινται εις τέλος 0,5% επί του κεφαλαίου αυτών. Εις το αυτό τέλος υπόκεινται και αι πράξεις παρατάσεως του χρόνου της διάρκειας εμπορικών ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών, ως η κατά το καταστατικόν αυτών διάρκεια έχει λήξει κατά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος, υπό τον όρον ότι καθ' όλον το διάστημα από της λήξεως του χρόνου της διάρκειας αυτών και μέχρι της κατά την παρούσα διάταξιν σημάνσεως της πράξεως παρατάσεως του χρόνου της διάρκειας αυτών, είτε υφισταμένης χωρίς να έχει προσηκόντων σημάνθη είτε ήδη συνταχθησαμένης, αι εταιρείαι αύται εξηκολούθησαν πράγματι και αποδεδειγμένως εργαζόμεναι, άνευ μεταβολής εις τα κατά το καταστατικόν αυτών πρόσωπα των συνεταίρων. Δεν θεωρείται ότι επήλθε μεταβολή εις το πρόσωπο των συνεταίρων επί συνεχίσεως της εταιρικής συνεργασίας, κατά διάταξιν του καταστατικού, μετά των κληρονόμων αποβιώσαντος συνεταίρου. Η κατά τ' ανωτέρω σήμανσις επιτρέπεται όπως πραγματοποιηθή

μέχρι τέλους του οικον. έτους 1952-53. Δια την τοιαύτην σήμανσιν δεν επιβάλλεται οιονδήποτε πρόστιμον¹³.

ΑΡΘΡΟ 16

ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΑΓΑΘΩΝ

"1. Μεταφοραί προσώπων.

Δεν υπόκεινται εις τέλος:

α) το αντίτιμον του εισιτηρίου μεταφοράς προσώπων δι οιονδήποτε μεταφορικού μέσου, είτε εντός των ορίων της Επικρατείας είτε εκ της ημεδαπής εις την αλλοδαπήν είτε και τανάπαλιν,

β) η εις τους δημοσίους κλπ. υπαλλήλους χορηγουμένη υπό της

προϊσταμένης των αρχής βεβαίωσις, ίνα ούτοι τύχωσιν εκπτώσεως επί του τιμήματος του εισιτηρίου κλπ. οιονδήποτε μεταφορικού μέσου, ως και η υπό των μεταφορικών επιχειρήσεων χορηγουμένη εις αυτούς απόδειξις ή βεβαίωσις περί του τιμήματος του εκδοθέντος εισιτηρίου ή του δελτίου αποσκευών ή της φορτωτικής¹⁴.

2. Μεταφοραί αγαθών.

Α . Εκ της ημεδαπής εις την αλλοδαπήν.

Επί μεταφοράς αγαθών εκ της ημεδαπής εις την αλλοδαπήν δι οιονδήποτε μεταφορικού μέσου υπόκεινται:

α) η φορτωτική εις τέλος δραχ. (5) 10.

¹³ www.ministryofjustice.gr/kodikas/ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

¹⁴ ΡΕΠΠΑΣ Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2005

β) έκαστον αντίγραφον της φορτωτικής εις τέλος δραχ. (1) 5.

γ) η σύμβασις (ανεξαρτήτως αριθμού φύλλων) ή η απόδειξις εξοφλήσεως του ναύλου ή του μισθώματος ως και των σταλιών ή της αποζημιώσεως δι αργίαν υλικού εις τέλος δραχ. (10) 20.

δ) το έγγραφον παροχής εγγυήσεως εις τον μεταφορέα εις τέλος δραχ. (5) 10.

B . Εκ της αλλοδαπής εις την ημεδαπήν.

Επί μεταφοράς αγαθών εκ της αλλοδαπής εις την ημεδαπήν δι οιοδήποτε μεταφορικού μέσου υπόκεινται:

α) η φορτωτική κατά την πρώτην ενώπιον δημοσίας τινός Αρχής προσαγωγήν αυτής εις τέλος δραχ. (5) 10.

β) η εν Ελλάδι εξόφλησις του ναύλου ή του μισθώματος ή άλλου τινός ποσού σχετικού προς την σύμβασιν της μεταφοράς εις τέλος δραχ. (10) 20. Γ . Εντός των ορίων της Επικρατείας.

Επί μεταφοράς αγαθών εντός των ορίων της Επικρατείας δι οιοδήποτε μεταφορικού μέσου, υπόκεινται εις τέλος (0,50%):

α) η φορτωτική,

β) η σύμβασις (ανεξαρτήτως αριθμού φύλλων) ή η απόδειξις εξοφλήσεως του ναύλου ή του μισθώματος ως και των σταλιών ή της αποζημιώσεως δι αργίαν υλικού.

Δεν υπόκεινται εις τέλος:

α) η φορτωτική μικροδεμάτων,

β) έκαστον αντίγραφον οιασδήποτε φορτωτικής και

γ) τα έγγραφα, τα οποία, κατά τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, απαιτούνται ως δικαιολογητικά δι έκδοσιν φορτωτικής ή συνοδεύουσι τα μεταφερόμενα αγαθά.

3. Φορτοεκφορτώσεις κλπ.

Εις τέλος (0,50%) υπόκεινται:

A) η σύμβασις ή η απόδειξις εισπράξεως της αμοιβής ή οιοδήποτε άλλου δικαιώματος:

α) διά πάσαν φορτοεκφόρτωσιν,

β) διά φύλαξιν εις φορτηγίδας ή αποθήκας ή επί του μεταφορικού μέσου ή εις το ύπαιθρον,

γ) διά στοιβασίαν και αποστοιβασίαν,

δ) διά μεταφοράν εκ των πλοίων εις την παραλίαν και τανάπαλιν. Β) αι αποδείξεις εισπράξεως υπό των Οργανισμών Λιμένων ή των Ελευθέρων Ζωνών των εξόδων ή δικαιωμάτων, δι ων επιβαρύνονται αι

φορτοεκφορτώσεις εν γένει ως και αι ανθρακεύσεις πλοίων.

(Δεν υπόκεινται εις τέλος αι συναλλαγαι της παρούσης παραγράφου, εφ όσον το ποσόν της σχετικής αμοιβής είναι κατώτερον των 100.000 δραχμών.)

4. Τα εν ταις παρ. 2 και 3 εφαρμόζονται ανεξαρτήτως αν ο μεταφορέυς, ο φορτοεκφορτωτής, ο φύλαξ κλπ. είναι επιχείρησις οργανωμένη ή σωματείον κλπ., ελεύθερος εργάτης ή οιοδήποτε έτερον πρόσωπον.

5. Η απόδειξις επιστροφής υπό του μεταφορέως των τυχόν επί πλέον εισπραχθέντων:

α) κομίστρων ή άλλων δικαιωμάτων κλπ. επί μεταφοράς αγαθών υπόκεινται εις τέλος δραχ. (2) 5.

β) αντιτίμου εισιτηρίου, κομίστρου αποσκευών και κομίστρου μεταφοράς μικροδεμάτων εις ουδέν τέλος υπόκειται.

6. Το επί των συναλλαγών του παρόντος άρθρου αναλογικόν τέλος καταβάλλεται εις πάσαν μεν περίπτωσιν υποβολής αντιτύπων των φορτωτικών ή τιμολογίων ή άλλων, αναλόγως της φύσεως της συναλλαγής, στοιχείων εις τον Οικον. Εφορον κατά τα εν άρθρ. 15ε του παρόντος Νόμου και εν άρθρ.

43 του Κ. Φ. Στοιχείων οριζόμενα, εις πάσαν δε άλλην περίπτωσιν κατά τας γενικάς διατάξεις του παρόντος Νόμου».

Σχετική νομοθεσία

N.2579/1998 φορολογικές διαρρυθμίσεις άρθρο 13:

Καταργούνται τα πάγια τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στα πιο κάτω έγγραφα: στις βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και αποδεικτικά εν γένει έγγραφα που προβλέπονται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 17 και στα αντίγραφα και αποσπάσματα αυτών.

ΑΡΘΡΟ 17

Σχέδια μηχανικών κ.τ.λ.

"Στα σχέδια προϋπολογισμού, κάθε φύσης εκθέσεις και μελέτες των μηχανικών και αρχιτεκτόνων, καθώς και στα αντίγραφα αυτών που υποβάλλονται:

α) Στην πολεοδομική αρχή για έκδοση οικοδομικών αδειών, επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου δύο τοις χιλίοις (2%), που υπολογίζεται στον προϋπολογισμό του έργου, όπως αυτός λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της αδειάς. Το τέλος αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία ευρώ

Εφόσον οι οικοδομικές άδειες εκδίδονται για την κατασκευή έργων του Δημοσίου, δήμων, κοινοτήτων ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, το ποσοστό του τέλους μειώνεται στο ένα τέταρτο (1/4).

Το τέλος χαρτοσήμου της περίπτωσης αυτής εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 622/1977 (ΦΕΚ 171 Α').

β) Στις αρμόδιες υπηρεσίες για την κατασκευή έργων Δημοσίου δήμων, κοινοτήτων και νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον τα έργα αυτά δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση α', επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου δύο τοις χιλίοις (2%), που υπολογίζεται στην αμοιβή του μελετητή του έργου. Το τέλος αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία ευρώ. και καταβάλλεται από το μελετητή του έργου στο Δημόσιο Ταμείο με αποδεικτικό πληρωμής, πριν από την είσπραξη της αμοιβής του."

Σχετική νομοθεσία: N.2873/2000

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 25 του ανωτέρω νόμου, προβλέπεται η κατάργηση του τέλους μεταβίβασης αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών, τα οποία έχουν ταξινομηθεί έως και την 6 Απριλίου 2009 (ημερομηνία κατάθεσης του νομοσχεδίου) και το οποίο επιβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α'), όπως οι διατάξεις αυτές ισχύουν, για τη μεταβίβαση από επαχθή αιτία, της κυριότητας αυτοκινήτου οχήματος και μοτοσικλέτας, με αίρεση ή χωρίς αίρεση.

ΑΡΘΡΟ 18

Άδειες, έγγραφα ναυτιλιακά, διπλώματα, πτυχία, διαβατήρια και άλλα.

"Α. Άδειες.

1. Οι κατωτέρω άδειες και οι ανανεώσεις τους υπόκεινται σε τέλη ως ακολούθως¹⁵:

α) Η άδεια μεταβολής ή προσθήκης επωνύμου δεκαπέντε ευρώ..

β) Η άδεια οδηγού αυτοκινήτου και μοτοσικλέτας δεκαπέντε ευρώ

γ) Η άδεια γάμου θρησκευτικού ή πολιτικού και πράξη διαζυγίου δεκαπέντε ευρώ

δ) Η άδεια αναδοχής υπηρεσίας σε ξένη κυβέρνηση και η άδεια πολιτογράφησης στην αλλοδαπή δραχμές σαρανταπέντε ευρώ.

ε) Οι χορηγούμενες άδειες παραμονής και εργασίας σε αλλοδαπούς και τα δελτία ταυτότητας αυτών, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν προβλέπεται διαφορετικά:

αα) βραχείας διάρκειας δραχμές τριάντα ευρώ.

ββ) ετήσιας διάρκειας δραχμές εξήντα ευρώ.,

γγ) διάρκειας δύο (2) ετών και άνω ενενήντα ευρώ

¹⁵ ΡΕΠΠΑΣ Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2005

, δδ) δελτία ταυτότητας αλλοδαπού δραχμές δεκαπέντε ευρώ .

Τα τέλη χαρτοσήμου δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερα του αντίστοιχου σε ευρώ ποσού, που καταβάλλεται από τους Έλληνες υπηκόους στη χώρα του αλλοδαπού. Όταν παρατείνεται ο χρόνος προσωρινής διαμονής μέχρι τρεις (3) μήνες, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α), τα τέλος χαρτοσήμου είναι ίσο με αυτό που καταβλήθηκε για την αρχική χορήγηση της προξενικής θεώρησης. Προκειμένου για Έλληνες ξένης υπηκοότητας τα ανωτέρω τέλη περιορίζονται στο ένα δεύτερο (1/2) και πάντως όχι κατώτερα των δεκαπέντε ευρώ.

στ) Η άδεια άσκησης επαγγέλματος από ιατρούς, φαρμακοποιούς και γενικά ελεύθερους επαγγελματίες, όπως αυτοί νοούνται στη φορολογία εισοδήματος, εφόσον βάσει διατάξεων προβλέπεται η έκδοση τέτοιας άδειας, τριάντα ευρώ.

ζ) Η άδεια θήρας δεκαπέντε ευρώ.

η) Η άδεια σύστασης ειδικού καπνεργοστασίου πεντακόσια ενενήντα ευρώ..

Κατ' εξαίρεση η ανανέωση της άδειας άσκησης αυτής διακόσια ενενήντα ευρώ..

θ) Η άδεια λειτουργίας ιαματικών πηγών σαράντα πέντε ευρώ και τουριστικών ή ταξιδιωτικών γραφείων ενενήντα ευρώ..

ι) Οι άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 29 του ν. 2168/1993 και του ν. 456/1976 (ΦΕΚ 277 Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 30 του ν. 2168/1993, ως ακολούθως: αα) οι άδειες οπλοφορίας προς άσκηση στη σκοποβολή δεκαπέντε ευρώ

ββ) οι λοιπές άδειες οπλοφορίας σαράντα πέντε ευρώ,

γγ) η επέκταση των αδειών οπλοφορίας δεκαπέντε ευρώ,

δδ) οι άδειες κατασκευής, εμπορίας, επισκευής και συναρμολόγησης ενενήντα ευρώ,

εε) οι άδειες εισαγωγής και μεταφοράς από το εξωτερικό προς εμπορία τριάντα ευρώ.

2. Δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου:

α) η άδεια οδηγού αναπηρικού αυτοκινήτου που είναι διασκευασμένο και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο από ανάπηρο λόγω της αναπηρίας του,

β) η άδεια οδηγού αυτοκινήτου εν γένει και η άδεια οπλοφορίας, εφόσον χορηγούνται σε δημόσιους υπαλλήλους για υπηρεσιακές ανάγκες. «γ) η άδεια οπλοφορίας που χορηγείται στο εν αποστρατεία αστυνομικό προσωπικό για την ατομική του ασφάλεια, εξαιτίας κινδύνων που προέρχονται από την εκτέλεση των καθηκόντων του κατά το χρόνο που ήταν στην ενεργό υπηρεσία».

B. Εγγραφα ναυτιλιακά - διπλώματα - πτυχία και άλλα

Στα κατωτέρω κατά περίπτωση πάγια τέλη υπόκεινται:

α) Τα πιστοποιητικά πλοϊμότητας ελληνικών πλοίων και αεροσκαφών, τα πιστοποιητικά εθνικότητας πλοίων ή νηολογήσεως αεροσκαφών, καθώς και τα αντίγραφα των πιστοποιητικών αυτών τριάντα ευρώ. β) Τα ναυτολόγια πλοίων και τα αντίγραφα αυτών τριάντα ευρώ.

γ) Τα χορηγούμενα από δημόσιες αρχές κάθε είδους αποδεικτικά ναυτικής ή αεροναυτικής ικανότητας των πληρωμάτων των πλοίων, των αεροσκαφών, ως και του προσωπικού εδάφους (διπλώματα, πτυχία, άδειες ή

πιστοποιητικά), καθώς και τα αντίγραφα αυτών δεκαπέντε ευρώ,

δ) Τα χορηγούμενα από δημόσιες αρχές αποδεικτικά τεχνικής ικανότητας (πτυχία διπλώματα, άδειες γενικές και ειδικές), καθώς και τα αντίγραφα αυτών προς κάθε φύσης μηχανικούς, θερμαστές, ηλεκτρολόγους κλπ δεκαπέντε ευρώ.

ε) Τα χορηγούμενα από τις δημόσιες αρχές πιστοποιητικά ικανότητας εργολάβου (πτυχία εργοληπτών δημόσιων έργων), καθώς και η ανανέωση ή τα αντίγραφα αυτών:

αα) Α', Β', Γ' τάξης τριάντα ευρώ,

ββ) Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης ενενήντα ευρώ,

γγ) Ζ' και ανώτερης τάξης εκατόν σαράντα πέντε ευρώ, Γ. Τέλη διαβατηρίων

1. Η έκδοση διαβατηρίου και η ανανέωσή του υπόκειται σε πάγια τέλη χαρτοσήμου που υπολογίζονται για κάθε έτος ισχύος του ως εξής: α)ατομικό διαβατήριο τέσσερα ευρώ.

β)οικογενειακό διαβατήριο δραχμές εννέα ευρώ,

γ)ομαδικό διαβατήριο για κάθε άτομοδύο ευρώ.

2. Η θεώρηση από τις αρμόδιες αρχές στην ημεδαπή διαβατηρίων που εκδόθηκαν από ελληνικές ή αλλοδαπές αρχές δεν υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου.

3. Τα διαβατήρια που εκδίδονται από τις Διπλωματικές ή Προξενικές Αρχές στην αλλοδαπή υπόκεινται στα οικεία προξενικά τέλη¹⁶.

ΑΡΘΡΟ 19

Βεβαιώσεις περί υποβολής δήλωσης έναρξης ή μεταβολής εργασιών

Οι βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών από πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα κατά τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 4 του ν. 2859/2000, ανεξάρτητα από την υπαγωγή ή μη της δραστηριότητας αυτής σε φόρο προστιθέμενης αξίας και για την υποβολή δήλωσης μεταβολής εργασιών για την ίδρυση υποκαταστήματος ή την είσοδο νέου μέλους σε υφιστάμενο νομικό πρόσωπο, με οποιαδήποτε αιτία, υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, το οποίο δεν προσαυξάνεται με εισφορά Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις κατωτέρω διακρίσεις:

Α. Φυσικά πρόσωπα.

α)Δραχμές ευρώ δεκαπέντε (15) εφόσον ασκούν δραστηριότητα σε χωριά ή κωμοπόλεις μέχρι 2.000 κατοίκους, εκτός από τις τουριστικές περιοχές.

¹⁶ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

β) Δραχμές ευρώ είκοσι δύο (22) εφόσον ασκούν δραστηριότητα σε κωμοπόλεις και πόλεις άνω των 2.000 και μέχρι 10.000 κατοίκους, καθώς και σε χωριά ή κωμοπόλεις μέχρι 2.000 κατοίκους που βρίσκονται σε τουριστικές περιοχές.

γ) Ευρώ σαράντα πέντε (45) εφόσον ασκούν δραστηριότητα σε πόλεις άνω των 10.000 και μέχρι 50.000 κατοίκους.

δ) Ευρώ ενενήντα (90) εφόσον ασκούν δραστηριότητα σε πόλεις άνω των 50.000 κατοίκων.

Β. Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, ευρώ σαράντα πέντε (45). Για κάθε μέλος των προσώπων αυτών επιβάλλεται επιπλέον, με βάση τον τόπο που οι εταιρείες αυτές ασκούν δραστηριότητα:

α) Προκειμένου περί ομόρρυθμων μελών το τέλος που ορίζεται στην κατηγορία Α, κατά τις διακρίσεις αυτής.

β) Προκειμένου περί ετερόρρυθμων μελών το τέλος, που ορίζεται στην κατηγορία Α, κατά τις διακρίσεις αυτής, προσαυξημένο κατά 50%. Γ. Εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ευρώ διακόσια είκοσι (220). Για κάθε μέλος των εταιρειών αυτών επιβάλλεται επιπλέον το τέλος που ορίζεται στην κατηγορία Α, κατά τις διακρίσεις αυτής και με βάση τον τόπο άσκησης δραστηριότητας από τις εταιρείες αυτές, προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

Δ. Το πάγιο τέλος που ορίζεται ανωτέρω για τα μέλη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών επιβάλλεται και στη βεβαίωση που εκδίδεται συνεπεία υποβολής από τις εταιρείες αυτές δηλώσεων σε αυτές με οποιαδήποτε αιτία.

Ε. Κοινοπραξίες επιτηδευματιών, ευρώ διακόσια είκοσι (220).

Για κάθε μέλος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, των κοινοπραξιών της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 186/1992 επιβάλλεται επιπλέον το τέλος που ορίζεται στην κατηγορία Α, κατά τις διακρίσεις αυτής και με βάση τον τόπο άσκησης της δραστηριότητας της κοινοπραξίας.

ΣΤ. Ανώνυμες εταιρείες, ευρώ εξακόσια εξήντα (660).

Ζ. Λοιπά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα, ευρώ σαράντα πέντε (45). Το ίδιο τέλος επιβάλλεται και στις βεβαιώσεις έναρξης επιτηδεύματος που χορηγούνται στον ιδρυτή νομικού προσώπου ή οποιασδήποτε άλλης επιχείρησης.

Στα πρόσωπα της περίπτωσης αυτής περιλαμβάνονται και οι Ιδιότυπες Μεταφορικές Εταιρείες (I.M.E.) του ν. 383/1976 (ΦΕΚ 182 Α'), καθώς και οι ναυτικές εταιρείες του ν. 959/1979 (ΦΕΚ 192 Α').

Η. Το τέλος που ορίζεται στις ανωτέρω περιπτώσεις, με εξαίρεση το τέλος για τα μέλη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών, επιβάλλεται και στις βεβαιώσεις που εκδίδονται συνεπεία υποβολής δηλώσεως μεταβολής εργασιών στην περίπτωση ίδρυσης υποκαταστήματος.

Θ. Το τέλος που προβλέπεται για κάθε υποκατάστημα, επιβάλλεται και στην περίπτωση που το υποκατάστημα ιδρύεται συγχρόνως με την υποβολή εκ μέρους των υπόχρεων της δήλωσης έναρξης εργασιών.

Οι βεβαιώσεις που εκδίδονται για την υποβολή δήλωσης μεταβολής εργασιών που αφορούν περιπτώσεις ίδρυσης υποκαταστημάτων στους χώρους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του π.δ. 186/1992, όπως εκάστοτε ισχύει, απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου.

Ι. Σε περίπτωση που επιχείρηση μεταφέρει την έδρα της ή την επαγγελματική της εγκατάσταση σε τόπο που προβλέπεται μεγαλύτερο πάγιο τέλος, καταβάλλεται η διαφορά του πάγιου τέλους κατά την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης περί υποβολής δήλωσης μεταβολής εργασιών.

ΙΑ. Οι βεβαιώσεις, που εκδίδονται συνεπεία υποβολής δήλωσης έναρξης εργασιών από επιχειρήσεις που προήλθαν από μετατροπή ή συγχώνευση κατά τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972 (ΦΕΚ 217 Α') ή του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), δεν υπόκεινται στο τέλος χαρτοσήμου του παρόντος άρθρου.

ΙΒ. Απαλλαγές από τέλη χαρτοσήμου, που προβλέπονται με τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ ορισμένων προσώπων, δεν καταλαμβάνουν τα τέλη χαρτοσήμου των βεβαιώσεων που επιβάλλονται με το παρόν άρθρο.

Π. Το τέλος που επιβάλλεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισπράττεται με αποδεικτικό πληρωμή της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), που εκδίδει την κατά τα ανωτέρω βεβαίωση."¹⁷.

ΑΡΘΡΟ 20

Εξαιρέσεις

Δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου:

α)Οι εξοφλητικές αποδείξεις που δίδονται για συνδρομές, εισφορές, επιχορηγήσεις και κάθε φύσης χρηματικές ενισχύσεις που χορηγούνται από το Δημόσιο, τους δήμους ή κοινότητες σε κάθε είδους νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και από τους δήμους ή κοινότητες και κάθε νομικό πρόσωπο σε ευεργετικά ταμεία δημοσίων γενικά, δημοτικών ή κοινοτικών, εκκλησιαστικών και ιδιωτικών υπαλλήλων ή εργατών, εκπαιδευτικά, φιλανθρωπικά, εθνοφελή και κοινωφελή σωματεία ή ιδρύματα, ταμεία, οργανισμούς και επιτροπές.

β) Η συμφωνία για τροποποίηση όρου της αρχικής σύμβασης δανείου, ενέγγυας πίστωσης ή ανοίγματος πίστωσης που υποβλήθηκε στο νόμιμο τέλος, με την προϋπόθεση ότι συνομολογείται πριν τη λήξη της ισχύος της αρχικής σύμβασης και δεν επέρχεται αύξηση του ποσού του δανείου ή της πίστωσης ή μεταβολή στα πρόσωπα που αρχικά συμβλήθηκαν.

γ)Οι εξοφλητικές αποδείξεις που δίδονται για επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων χρημάτων.

δ)Οι αποδείξεις εξόφλησης χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής οδοιπορικών εξόδων, εξόδων κίνησης ή οποιασδήποτε δαπάνης (έξοδα γραφικά, καθαριότητας, θέρμανσης κλπ), τα οποία πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό του Δημοσίου, δήμου ή κοινότητας ή οποιουδήποτε νομικού προσώπου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή οργανισμού ή ατομικής επιχείρησης.

ε)Οι αποδείξεις πληρωμής βοηθημάτων σε οικονομικά αδύνατους ή παθόντες από θεομηνίες ή άλλες αιτίες.

¹⁷ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

στ)Οι αποδείξεις εξόφλησης χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής

επιχορηγήσεων από το Δημόσιο προς τους Δημόσιους Οργανισμούς ή τις Δημόσιες Επιχειρήσεις με μοναδικό μέτοχο το Δημόσιο για την εκτέλεση έργων ή την κάλυψη ελλειμμάτων του προϋπολογισμού τους.

ζ)Οι αποδείξεις παράδοσης αξιών ελεύθερων πληρωμής.

η)Οι καταθέσεις χρημάτων σε τράπεζα ή άλλη ανώνυμη εταιρεία ή νομικό πρόσωπο, δικαιούμενο να δέχεται καταθέσεις, καθώς και η ανάληψη αυτών. θ)Οι τραπεζικές επιταγές αδιάφορα από τον τόπο έκδοσης, οπισθογράφησης και πληρωμής, καθώς και οι αποδείξεις εξόφλησης των εντολών πληρωμής κάθε φύσης και των πιστωτικών επιστολών.

ι)Η σύμβαση μεταβίβασης ακινήτων.

ια)Η σύμβαση δωρεάς εν ζωή ή αιτία θανάτου και η σύμβαση γονικής παροχής.

ιβ)Η μεταγραφή των συμβάσεων που αναγράφονται στις περιπτώσεις ι' και ια'.

ιγ)Τα καταστατικά των σωματείων ή συνεταιρισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι τροποποιήσεις τους.¹⁸.

Άρθρο 21 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 22 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 23 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 24 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 25 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 26 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 27 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 28 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

Άρθρο 29 (καταργήθηκε από 1.1.2001 με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

¹⁸ www.forin.gr/peri_kwdikos_twn_nommwn_telwn_xartoshmou

ΑΡΘΡΟ 30

Τέλη χαρτοσήμου σε έγγραφα που δεν κατονομάζονται

Καθ' ας περιπτώσεις διά διατάξεων ετέρων νόμων επιβάλλονται επί εγγράφων μη κατονομαζομένων εν τω παρόντι νέμω τέλη χαρτοσήμου πάγια, μη αντιστοιχούντα ακριβώς προς μίαν των κλάσεων, ως αύται ορίζονται εις την κλίμακα του ανωτέρω άρθρ. 12, επί των εγγράφων τούτων από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος νόμου το τέλος χαρτοσήμου αυξάνεται κατά τοσούτον ώστε να ανέλθη εις ποσόν αντιστοιχούν προς την αμέσως άνω του ποσού του επιβαλλομένου διά της ειδικής διατάξεως τέλους υφισταμένην κλάσιν της κλίμακος του άρθρ. 12.

Καθ' ας περιπτώσεις δι' ετέρων νόμων επιβάλλονται επί ωρισμένων εγγράφων αναλογικά τέλη διάφορα των καθοριζομένων εν τω παρόντι νόμω, ισχύουσι τα αναλογικά τέλη του παρόντος νόμου, διατηρουμένων κατ' εξαίρεσιν εν ισχύϊ του άρθρ. 2 του Ν. Δ. της 23 Νοεμ. 1923 και του άρθρ. 46 του ν. 3338.

ΑΡΘΡΟ 31

Ατέλειες και απαλλαγές χαρτοσήμου

1. Διατηρούνται εν ισχύϊ πάσαι αι διά συμβάσεων νομοθετικώς κυρωθεισών ή δι' άλλων ειδικών νόμων καθιερωμέναι ατέλειαι και απαλλαγαί εκ των τελών χαρτοσήμου.
2. Διά Δ/των εκδιδομένων προτάσει του υπουργικού συμβουλίου, επιτρέπεται, όπως καταργώνται υφιστάμεναι προ της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος νόμου δυνάμει ειδικών νόμων απαλλαγαί εκ των τελών χαρτοσήμου ωρισμένων εγγράφων και διαδικασιών.

Άρθρο 32

Υπολογισμός και τρόπος καταβολής

Προς ορθόν και ακριβή υπολογισμόν του επιβαλλομένου αναλογικού τέλους χαρτοσήμου, τα έγγραφα δέον να περιέχωσι την αληθή και ακριβή χρηματικήν ποσότητα και την πραγματικήν αξίαν των εν αυτοίς αναφερομένων πραγμάτων.

Επί μισθών, ποσοστών, αποζημιώσεων, αμοιβών, προμηθειών και μεσιτειών ή άλλων απολαυών ιδιωτών εξοφλουμένων ουχί αμέσως δι εκδόσεως εξοφλητικής αποδείξεως του δικαιούχου αλλά εμμέσως είτε διά μεταφοράς των χρηματικών ποσών εις λογαριασμόν καταθέσεων οιασδήποτε φύσεως παρά Τραπέζην ή ανωνύμω εταιρεία ή κατ άλλον οιονδήποτε τρόπον, το αναλογικόν τέλος υπολογιζόμενον εφ ολοκλήρου του ποσού οφείλεται άμα τη μεταφορά ή τη άλλη τυχόν πράξει, ή τη γενομένη πληρωμή.

Επί εγγράφων διπλοτύπων, τριπλοτύπων ή πολλαπλών τοιούτων αποκοπτομένων εκ στελέχους, το χαρτόσημον επιτίθεται μόνον επί του εγγράφου τους εις το στέλεχος παραμένοντος και ουχί επί του αποκοπτομένου, γιγνομένης απαιρητήτως ενυπογράφου βεβαιώσεως επί του αποκοπτομένου εγγράφου ότι το χαρτόσημον ετέθη επί του στελέχους, της βεβαιώσεως ταύτης ούσης ισχυράς ενώπιον παύσης αρχής. Η διατήρησις των τοιούτων εγγράφων στελεχών είναι υποχρεωτική επί μίαν διετίαν. Διά Δ/των επιτρέπεται να καθορίζονται και έτεροι κατηγορίαί εγγράφων και συμβάσεων χαρτοσημαινομένων κατά τον αυτόν ως άνω τρόπον.

Επί συμβάσεων υποκειμένων εις αναλογικόν τέλος, συναπτομένων δε δι ιδιωτικών εγγράφων και εκδιδομένων εις διπλούν ή πολλαπλούν, το εν μόνον των εγγράφων υποβάλλεται εις αναλογικόν τέλος χαρτοσήμου, πάντα δε τα λοιπά εις το πάγιον τέλος το οριζόμενον υπό της παρ. 17 του άρθρ. 21 του παρόντος. Το επί του αναλογικού χαρτοσήμου γραφόμενον έγγραφον παραμένει, αναλόγως της συγκεκριμένης σχέσεως, εις τον πωλητήν, εις τον εκμισθωτήν, εις τον δανειστήν, επί άλλων δε συμβάσεων εις το υπό Δ/των οριζόμενον πρόσωπον, εκτός αν άλλως ήθελον συμφωνήσκει οι συμβαλλόμενοι, οπότε η συμφωνία αύτη, ισχυρα ούσα, ρητώς μνημονεύεται εις τα έγγραφα.

Επί εγγράφων υποκειμένων εις πάγιον τέλος και εκδιδομένων εις πλείονα του ενός πρωτότυπα, έκαστον πρωτότυπον υπόκειται εις το αυτό τέλος¹⁹.

¹⁹ www.forin.gr/peri_kwdikos_twn_nommwn_telwn_xartoshmou

ΑΡΘΡΟ 33

Ευθύνες για την μη χαρτοσήμανση από υπόχρεους

Έναντι του δημοσίου ευθυνομένου διά την πληρωμήν του τέλους χαρτοσήμου ως εκδότη ή συντάσσοντος το έγγραφον δύναται διά Δ/των να καθορίζεται επί ωρισμένων εγγράφων ή σχέσεων τις ο βαρυνόμενος διά της δαπάνης του τέλους χαρτοσήμου. Ιδιαίτεροι συμφωνία καθορίζουσαι τα του βάρους της δαπάνης του τέλους χαρτοσήμου είναι ισχυραί, εξαιρέσει της περιπτώσεως καθ ην συμβαλλόμενος είναι το δημόσιον, οι δήμοι ή αι κοινότητες ή πρόσωπα απαλλασσόμενα τελών χαρτοσήμου οπότε εφαρμόζεται η διάταξις του κατωτέρω άρθρ. 37. Εις περίπτωσιν όμως καθ ην συνάπτονται δάνεια υφ όλων των προσώπων τούτων μετά ανωνύμων τραπεζιτικών εταιριών, εάν ειδικώς συμφωνηθή όπως η δαπάνη του τέλους χαρτοσήμου των σχετικών προς αυτά συμβολαίων, εξοφλητικών αποδείξεων, λογαριασμών, βαρύνη το δανειζόμενον πρόσωπον το εκ των τελών χαρτοσήμου απαλλασσόμενον, η συμφωνία αυτή είναι ισχυρά. Διά Δ/των επιτρέπεται να εφαρμοσθή η παρούσα διάταξις και επί ετέρων σχέσεων²⁰.

ΑΡΘΡΟ 34

Έγγραφα χωρίς χαρτόσημο

1.α) Όσα έγγραφα είναι νόμω τελείως απηλλαγμένα παντός τέλους χαρτοσήμου γράφονται εφ απλού χάρτου και αν συντάσσονται ενώπιον συμβολαιογράφου.

«β. Παν έγγραφον απαλλασσόμενον των τελών χαρτοσήμου κατά την σύνταξιν ή έκδοσιν αυτού απαλλάσσεται και των τελών της μεταγραφής. Εάν το έγγραφον υπόκειται εις πάγιον τέλος κατά την σύνταξιν ή έκδοσιν αυτού, διά την μεταγραφήν αυτού καταβάλλεται πάγιον τέλος δρχ. 10.000».

2. Εις ο αναλογικόν ή πάγιον τέλος χαρτοσήμου υπόκειται έγγραφόν τι, εις το αυτό υπόκειται τούτο και εάν καταρτίζηται ενώπιον συμβολαιογράφου.

²⁰ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

3. Όσα έγγραφα δεν προβλέπονται υπό του παρόντος νόμου ως υποκείμενα εις αναλογικόν είτε εις πάγιον τέλος, εάν συντάσσονται ενώπιον συμβολαιογράφου, υπόκεινται εις πάγιον τέλος δρχ. 10.000.

Τα πάγια τέλη καταργήθηκαν σύμφωνα με το Ν.2873/2000. Άρθρο 25

ΑΡΘΡΟ 35

Προκαταβολή τέλους χαρτοσήμου

Συμβολαιογράφοι, δικαστήρια και πάσα δημοσία ή άλλη αρχή δικαιούνται να απαιτήσωσι προ πάσης ενεργείας παρά των ενδιαφερομένων την προκαταβολήν του νομίμου τέλους χαρτοσήμου μετά παντός τυχόν νομίμου δικαιώματος διά τα εις τας υποθέσεις αυτών αναγκαία έγγραφα.

ΑΡΘΡΟ 36

Τέλη από αντίδικο δημοσίου

Επί αντιδικίας προς το δημόσιον τέλη προκαταβάλλονται μόνον υπό του αντιδίκου του δημοσίου αιτούντος, ενάγοντος, ανακόπτοντος, εκκαλούντος ή αναιρεσειόντος και εν γένει καταδιώκοντος, επιδικαζόμενα αυτώ εν περιπτώσει ήττης του δημοσίου μετά των δικαστικών εξόδων και καταβαλλόμενα μετά κοινοποίησιν επιταγής εξ απογράφου της αποφάσεως δι' εντάλματος μεν του αρμοδίου υπουργείου και ομού μετά της επιδικαζομένης απαιτήσεως, δι' εντάλματος δε του υπουργείου Οικονομικών όταν επιδικάζονται μόνον δικαστικά έξοδα και τέλη.

Το άρθρο αυτό πλέον ισχύει μόνο για το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 27 και του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με το Ν.2873/2000.

Άρθρο 37

Τέλη συμβολαίου από συμβαλλόμενο με Δημόσιο κλπ

Επί συμβολαίων εν οίς συμβάλλεται το δημόσιον, οι δήμοι και αι κοινότητες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή άλλα πρόσωπα απαλλασσόμενα τελών χαρτοσήμου, το τέλος καταβάλλει το έτερον συμβαλλόμενον μέρος, ωσαύτως δε και επί των προς το δημόσιον, τον δήμον ή την κοινότητα ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή άλλα πρόσωπα απαλλασσόμενα τελών χαρτοσήμου, εξοφλητικών αποδείξεων και επί λογαριασμών υποκειμένων εις τέλος, τούτο καταβάλλεται υπό του ετέρου μέρους.

ΑΡΘΡΟ 38

Υπολογισμός χαρτοσήμου ορισμένων συμβάσεων

Ο τρόπος καθ'ον υπολογίζεται το υπό του παρόντος νόμου επιβαλλόμενον τέλος χαρτοσήμου επί των πράξεων συμβάσεων ή άλλων εγγράφων εν γένει μεν αλλά και ειδικώς εφ'ων πράξεων και συμφωνιών ως εκ της φύσεως αυτών ή ως εκ του ιδίου τρόπου καθ'ον ρυθμίζονται εν αυταίς αι χρηματικά σχέσεις ή ως εκ της ελλείψεως οριστικού καθορισμού του αντικειμένου της συμφωνίας ή ωρισμένης χρονικής διαρκείας αυτής ή εξ άλλων λόγων ο υπολογισμός του τέλους εξ αυτής της συναπτομένης συμφωνίας καθίσταται αμφίβολου, ανέφικτος (π.χ. ανταλλαγή, συμβιβασμός, δάνειον, μίσθωσις, ισόβιος ή άλλου είδους παροχή ή έφεσις, επικαρπία, ψιλή κυριότης, σύστασις εταιρειών, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, ύδατος, φωταερίου και άλλαι συμφωνίαι) ως και αι επιβαλλόμεναι εν σχέσει προς τον τρόπον του υπολογισμού του τέλους υποχρεώσεις εις τους ιδιώτας και τας δημοσίας ή άλλας αρχάς.

2. Ο τρόπος καθ'ον καταβάλλεται το τέλος επί των πράξεων, συμβάσεων, ή άλλων εγγράφων, ο τρόπος καθ'ον δέον να χρησιμοποιείται ο σφραγιστός χάρτης ή το κινητόν επίσημα, προκειμένου δε περί του τελευταίου τούτου και το σημείον ή το μέρος του εγγράφου ή της πράξεως ένθα τούτο δέον να επικολλάται, επιτρεπομένης της επιθέσεως του κινητού επισήματος επί ετέρου εγγράφου στοιχείου, σχετικού προς το εις τέλος χαρτοσήμου υποβαλλόμενον έγγραφον ή πράξιν, γιγνομένης πάντως μνείας εν τω εγγράφω τούτω, ως και αι επιβαλλόμεναι εν σχέσει προς τα ανωτέρω υποχρεώσεις εις τους ιδιώτας και τας δημοσίας ή άλλας αρχάς, ως και ο τρόπος της χαρτοσημάνσεως των συμβάσεων των συναπτομένων δι ιδιωτικών εγγράφων.

3. Ο τρόπος καθ'ον δύναται να γίνη η σήμανσις εγγράφου εν περιπτώσει ελλείψεως εν τω ταμείω χαρτοσήμου, βεβαιουμένης κατά το εν τω Δ/τι καθορισθησόμενα, ως και ο τρόπος

καθ' όν δύναται να γίνη η σήμανσις εγγράφου συνταχθέντος εφ' απλού χάρτου ή επί χαρτοσήμου κατωτέρας τιμής της νομίμου, εν τόπω ή χρόνω εν ω ήτο ως εκ των περιστάσεων αδύνατος η προμήθεια του αναλόγου χαρτοσήμου.

4. Ο τρόπος καθ' όν εκκαθαρίζονται, βεβαιούνται και εισπράττονται τα τέλη της ποινικής διαδικασίας, τα τέλη των πειθαρχικών αποφάσεων και τα μη προκαταβαλλόμενα τέλη των πολιτικών υποθέσεων²¹.

ΑΡΘΡΟ 39

Διαγραφή χαρτοσήμου (το άρθρο αυτό δεν ισχύει μετά την 1.1.2001, διότι καταργήθηκε η χρήση κινητού επισήματος για είσπραξη οποιουδήποτε αναλογικού ή παγίου τέλους χαρτοσήμου, σύμφωνα με το Ν.2873/2000.

ΑΡΘΡΟ 40

Παραβάσεις και ποινές

Τα έγγραφα, αι επί των οποίων παραβάσεις εξακριβούνται χωρίς ταύτα να προσάγονται οίκοθεν υπό των παραβατών εις τον Οικ. Εφορον προς σήμανσιν, υποβάλλονται εις πληρωμήν του προσήκοντος τέλους και προστίμου από του ημίσεος μέχρι του διπλασίου του τέλους».

«Η υποχρέωσις της πληρωμής του τέλους και του προστίμου επιβάλλεται εν πάση περιπτώσει εις τον εκδότην του εγγράφου, αναλόγως δε της συγκεκριμένης περιπτώσεως και εις τον κυκλοφορούντα, αποδεχθέντα, χρησιμοποιούντα το έγγραφον το μη υποβεβλημένον εις το ανάλογον τέλος χαρτοσήμου και διά μεν την καταβολήν του τέλους χαρτοσήμου ευθύνονται αλληλεγγύως ό,τε εκδότης του εγγράφου και ο κυκλοφορών ή αποδεχθείς ή χρησιμοποιήσας το μη εξ αρχής σημανθέν έγγραφον, η υποχρέωσις όμως της πληρωμής του προστίμου είναι αυτοτελής δι' έκαστον των παραβατών».

²¹ ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις ASTBOOKS

Ο προσάγων οίκοθεν το έγγραφον ενώπιον οιουδήποτε Οικον. Εφόρου προς σήμανσιν υποχρεούται εις πληρωμήν του προσήκοντος επί του εγγράφου τέλους χαρτοσήμου, επιπροσθέτως δε και εις πληρωμήν προστίμου ίσου προς 5% του τέλους τούτου δι' έκαστον μήνα από της λήξεως της προθεσμίας καταβολής, μη δυναμένου να υπερβή το 25% τούτου.

Εφ' όσον ο οίκοθεν προσάγων το έγγραφον προς σήμανσιν δεν είναι ο εκδότης αυτού, άπαξ επιβληθέντος υπό του οικον. εφόρου του αναλόγου τέλους χαρτοσήμου και του ανήκοντος προστίμου δι' επικολλήσεως επί του εγγράφου αναλόγου κινητού επισήματος αποκλείεται πάσα δίωξις του εκδότη ή άλλου προσώπου διά την πληρωμήν του τέλους και του προστίμου. Εφ' όσον αντιθέτως ο οίκοθεν προσάγων το έγγραφον προς σήμανσιν είναι ο εκδότης αυτού αποκλείεται η δίωξις παντός άλλου προσώπου διά την πληρωμήν του τέλους και του προστίμου, άπαξ επικολληθέντος υπό του οικον. εφόρου του κινητού επισήματος επί του προσαχθέντος υπό του εκδότη εγγράφου διά τε το τέλος και το πρόστιμον».

Επί επιστολών εκδοθεισών εν τω εσωτερικώ είτε εμπορικών είτε μη, υποκειμένων δε εξ υπαρχής εις αναλογικόν τέλος, επιτρέπεται να ενεργήται η επίθεσις κινητού επισήματος αξίας ίσης προς το απλούν τέλος υπό του εκδότη αυτής ή του λήπτου ή παντός άλλου ενδιαφερομένου προσώπου εντός τριών μηνών από της χρονολογίας της εκδόσεως αυτών. Παρελθούσης της προθεσμίας ταύτης, αι εν λόγω επιστολαί υποβάλλονται εκτός της πληρωμής του τέλους και εις την πληρωμήν προστίμου συμφώνως προς τας διακρίσεις των ανωτέρω παραγράφων του παρόντος άρθρου. Το κινητόν επίσημα, προκειμένου μεν περί του εκδότη της επιστολής διαγράφεται παρ αυτού, προκειμένου δε περί του λήπτου ή άλλων ενδιαφερομένων διαγράφεται υπό του οικ. εφόρου, όστις και επιθέτει τούτο συντάσσων την οικείαν πράξιν.

ΑΡΘΡΟ 41

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Η μη χρησιμοποίησις των ειδικών ενσήμων εντύπων των κεκανονισμένων δι' ωρισμένας κατηγορίας εγγράφων έχει ως συνέπειαν ότι το έγγραφον θεωρείται ως γραφέν εφ' απλού χάρτου, εφαρμόζονται δ' αναλόγως αι διατάξεις του ανωτέρω άρθρ. 40. Ειδικώς προκειμένου περί συναλλαγματικών και γραμματίων εφαρμόζονται αι ειδικαί παράγραφοι του ανωτέρω άρθρ. 40.

ΑΡΘΡΟ 42 (δεν ισχύει σύμφωνα με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

ΑΡΘΡΟ 43

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Η μη λήψης και μη χαρτοσήμανσης αδείας κατασκευής, πωλήσεως και εισαγωγής εκ του εξωτερικού πυρίτιδος, εκρηκτικών υλών, φυσιγγίων, καψυλίων, όπλων, μαχαιρών και εν γένει ειδών υπόκειται εις πληρωμήν εκτός του τέλους και προστίμου.

ΑΡΘΡΟ 44 (δεν ισχύει σύμφωνα με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

ΑΡΘΡΟ 45 (δεν ισχύει σύμφωνα με το Ν. 2873/2000, άρθρο 25)

ΑΡΘΡΟ 46

Παραβάσεις και ποινές

Διά την προ της καταβολής του αναλόγου χαρτοσήμου μεταβίβασιν, ενεχυρίασιν, έκθεσιν εν Χρηματιστηρίω ή άλλω τόπω προς πώλησιν ή άλλην κυκλοφορίαν ξένων χρεωγράφων ή ετέρων αξιών ξένων ή τίτλων αλλοδαπών εταιριών, ο κύριος του τίτλου και ο συμπράξας χρηματιστής ή μεσίτης ή οιοσδήποτε ιδιώτης ή δημόσιος λειτουργός υπόκεινται έκαστος εις πρόστιμον ίσον τω δεκάτω της ονομαστικής αξίας των τίτλων, ο δε κύριος αυτών και εις πληρωμήν του μη καταβληθέντος τέλους.

Επί προσαγωγής οίκοθεν προς τον Οικον. Εφορον των τίτλων προς χαρτοσήμανσιν, το ως άνω τέλος καταβάλλεται ανεξαρτήτως του ποσού αυτού και της εν καιρώ τω δέοντι ή μη προσαγωγής των τίτλων προς σήμανσιν διά διπλοτύπου του Δημοσίου Ταμείου. Ο Οικον. Εφορος βεβαιοί επισήμως επί του τίτλου ή των πλειόνων τοιούτων την κατά τοιούτον τρόπον καταβολήν του τέλους, μνημονεύων και τα στοιχεία του διπλοτύπου. Διά του αυτού διπλοτύπου καταβάλλεται και το τυχόν επιβαλλόμενον πρόστιμον, το βαρύνον τον επιμελούμενον της σημάσεως, του βαρύνοντος τους λοιπούς υπευθύνους της παραβάσεως

καταλογιζομένου διά σχετικής πράξεως του Οικον. Εφόρου, ακολουθουμένης περαιτέρω της διαδικασίας των παρ. 5 και 6 του άρθρ. 65 του παρόντος νόμου²².

Εν περιπτώσει μη προσαγωγής των τίτλων προς σήμανσιν το τε τέλος και το πρόστιμον, ως προς άπαντας τους υπευθύνους, καταλογίζεται διά πράξεως κατά τ' ανωτέρω.

Πλέον το πρόστιμο της πρώτης παραγράφου, επιβάλλεται σύμφωνα με το Ν.2523/1997.

Άρθρο 47

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

1. Ανώνυμοι και κατά μετοχάς ετερόρρυθμοι εταιρείαι, μη προσάγουσαι εις τον Οικον. Εφορον τους μετοχικούς τίτλους αυτών προς σήμανσιν προ πάσης χρήσεως αυτών, υπόκεινται εις πληρωμήν εκτός του τέλους και προστίμου μέχρι του διπλασίου του τέλους.

2. Το εν λόγω τέλος καταβάλλεται κατά τα εν τω δευτέρω εδαφίω του άρθρ. 46 του παρόντος οριζόμενα, ακολουθουμένης της αυτόθι οριζομένης διαδικασίας εν περιπτώσει μη προσαγωγής των τίτλων προς σήμανσιν. Τ' ανωτέρω ισχύουσιν αναλόγως και προκειμένου περί ομολογιών εν γένει.

3. Αι υπό ανωνύμου εταιρείας παραβάσεις εν γένει των περί τελών χαρτοσήμου διατάξεων δύνανται να προκαλέσωσι και την ανάκλησιν της αδείας της εγκρίσεως του καταστατικού αυτής».

ΆΡΘΡΟ 48 (δεν ισχύει σύμφωνα με το Ν.2523/1997, άρθρο16)

ΆΡΘΡΟ 49 (δεν ισχύει σύμφωνα με το Ν.2873/2000, άρθρο 25)

²² www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

ΑΡΘΡΟ 50

Κυρώσεις, πρόστιμα

Πλέον το πρόστιμο του άρθρου επιβάλλεται σύμφωνα με το Ν. 2523/1997, άρθρο 4

ΑΡΘΡΟ 51

Κυρώσεις και πρόστιμα

Επί πράξεων των προέδρων, γραμματέων, συμβολαιογράφων, δικηγόρων, των φυλάκων υποθηκών τε και μεταγραφών και των κλητήρων παρά τοις δικαστηρίοις άπασιν η παράβασις των περί τέλους χαρτοσήμου διατάξεων του νόμου επάγεται και πειθαρχικήν ποινήν επιβαλλομένην υπό του αρμοδίου δικαστηρίου, κατά τα εν τω δικαστικώ οργανισμώ ωρισμένα. Ωσαύτως δε και οι δημόσιοι λειτουργοί εν περιπτώσει παραβάσεως των διατάξεων του νόμου περί τελών χαρτοσήμου, τιμωρούνται πειθαρχικώς κατά τους ισχύοντας περί πειθαρχικής δικαιοδοσίας νόμους.

Λοιπές διατάξεις του άρθρου αυτού καταργήθηκαν με τους Ν.2523/1997 και 2873/2000.

ΑΡΘΡΟ 52

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Η μη τήρησις των διατάξεων εν γένει περί υπερβάλλοντος τέλους χαρτοσήμου, και ειδικώς η χρήσις φύλλου σφραγιστού χάρτου ή κινητού επισήματος αντί γραμματίου υπερβάλλοντος τέλου, η μη εν δέοντι χρόνω έκδοσις και προσάρτησις εις το οικείον έγγραφον του γραμματίου, ως και η μη βεβαίωσις εν τω εγγράφω περί της καταβολής του υπερβάλλοντος τέλους τιμωρείται, επιβαλλομένου κατά του παραβάτου, εκτός του τέλους χαρτοσήμου, εις ας περιπτώσεις τούτο δεν έχει οπωσδήποτε καταβληθή, και του υπό της παραγρ. 1 του ανωτέρω άρθρ. 40 προστίμου».

ΑΡΘΡΟ 53

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Ο δημόσιος ή ο δικαστικός λειτουργός ο παραλείψας την εκκαθάρισιν ή βεβαίωσιν των τελών χαρτοσήμου επί πειθαρχικών ή ποινικών υποθέσεων ή επί υποθέσεων ήττης του αντιδίκου του δημοσίου εις δίκας πολιτικάς, τιμωρείται διά προστίμου μέχρι του διπλασίου του μη εκκαθαρισθέντος ή μη βεβαιωθέντος ποσού τελών χαρτοσήμου.

Το πρόστιμο του άρθρου αυτού επιβάλλεται σύμφωνα με το Ν.2523/1997, άρθρο 4.

ΑΡΘΡΟ 54

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Η μη είσπραξις του τέλους του επιβαλλομένου διά της παρ. 20 του ανωτέρω άρθρ. 15 επί εκάστης αποδείξεως εκδιδομένης παρά των δημοσίων ταμείων τιμωρείται επιβαλλομένου κατά του παραβάτου εκτός του μη εισπραχθέντος τέλους και προστίμου.

Το πρόστιμο του άρθρου αυτού επιβάλλεται σύμφωνα με το Ν.2523/1997, άρθρο 4.

ΑΡΘΡΟ 55

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

1. Η εν γνώσει περί του ανακριβούς της δηλουμένης αξίας του

αντικειμένου της πράξεως υπό των ενδιαφερομένων προς αποφυγήν των τελών χαρτοσήμου, κατάρτισις αυτής υπό συμβολαιογράφου ή ενέργεια μεταγραφής της πράξεως τιμωρείται επιβαλλομένου κατά του παραβάτου συμβολαιογράφου ή φύλακος υποθηκών και μεταγραφών και ιδιωτών.

2. Εν περιπτώσει εκτελέσεως των διά προσυμφώνου συμφωνηθέντων άνευ καταρτίσεως εγγράφου οριστικού συμβολαίου, το ως εκ του λόγου τούτου μη καταβληθέν αναλογικόν τέλος χαρτοσήμου καταλογίζεται διά πράξεως του οικονομικού εφόρου.

Το πρόστιμο του άρθρου αυτού επιβάλλεται σύμφωνα με το Ν.2523/1997, άρθρο 4.

Άρθρο 56 (καταργήθηκε με το Ν. 2523/1997, άρθρο 16)

Άρθρο 57 (καταργήθηκε με το Ν. 1492/1950, άρθρο 473)

Άρθρο 58 (καταργήθηκε με το Ν.2523/1997. Άρθρο 16)

Άρθρο 59 (καταργήθηκε με το Ν. 1492/1950, άρθρο 473)

ΑΡΘΡΟ 60

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

Η άνευ αδείας κατασκευή, εισαγωγή και απλώς κατοχή χάρτου εμπεριέχοντος τα υπό των νόμων και των διαταγμάτων καθοριζόμενα διακριτικά σημεία του χάρτου του προωρισμένου αποκλειστικώς διά την κατασκευήν φύλλων σφραγιστού χάρτου, κινητών επισημάτων και άλλων ενσήμων τιμωρείται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους, ο δε χάρτης κατάσχεται.

Το άρθρο αυτό εξακολουθεί να ισχύει με το ν. 2523/1997, άρθρο 25.

Άρθρο 61(καταργήθηκε με το Ν. 1492/1950, άρθρο 473)

Άρθρο 62 (καταργήθηκε με το Ν.2523/1997, άρθρο 16)

Άρθρο 63 (καταργήθηκε με το Ν.2523/1997, άρθρο 16)

Άρθρο 64 (καταργήθηκε με το Ν.2523/1997, άρθρο 16)

ΑΡΘΡΟ 65

Κυρώσεις, παραβάσεις και ποινές

1. Επί των εις το τέλος του χαρτοσήμου αναγομένων παραβάσεων, εκτός των περιπτώσεων καθ' ας καταλογίζεται χρηματική ποινή ή φυλάκισις επιβαλλομένη υπό του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου, αποφαινεται πάντοτε ο οικον. έφορος καταλογίζων διά πράξεώς του εις βάρος του παραβάτου το νόμιμον τέλος και το πρόστιμον.

2. Αρμόδιος οικον. έφορος είναι εκείνος εις την περιφέρειαν του οποίου εξακριβούται η παράβασις, καθ' ας δε περιπτώσεις οίκοθεν προσάγεται το μη νομίμως χαρτοσημαθέν έγγραφον διά την επίθεσιν κινητού χαρτοσήμου διά τε το τέλος και το πρόστιμον αρμόδιος καθίσταται ο οικον. έφορος εις ον προσάγεται το έγγραφον προς σήμανσιν.

3. Στην πράξη της παρ. 1, η οποία μπορεί να εκδίδεται και για περισσότερα από 1 έτη αναγράφονται τα ποσά του κύριου τέλους και του προστίμου. Μαζί με την πράξη κοινοποιείται στον υπόχρεο και αντίγραφο της οικείας έκθεσης ελέγχου, στην οποία μνημονεύονται και οι σχετικές διατάξεις, που επιβάλλουν το τέλος αυτό και το πρόστιμο. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών καθορίζεται το περιεχόμενο της παραπάνω πράξης.

4. Κατά την υπό του οικον. εφόρου επίθεσιν επί εγγράφου μη νομίμως σεσημασμένου του κινητού επισήματος διά τε το τέλος και το πρόστιμον σημειούται επ αυτού παρά το επιτιθέμενον επίσημα το ποσόν το αναλογούν εις το τέλος και το πρόστιμον ως και η διάταξις η επιβάλλουσα αυτό, η πράξις δε αύτη του οικον. εφόρου χρονολογουμένη και υπογραφομένη υπ αυτού θεωρείται ως πράξις εκδιδόμενη, συμφώνως τη παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθ ης επιτρέπεται η κατά την κατωτέρω παράγραφον προσφυγή. «5. Ο καθ ου εξεδόθη η πράξις της φορολογικής αρχής περί καταλογισμού κυρίου τέλους χαρτοσήμου και προστίμου, δύναται να προτείνη την εξώδικον λύσιν της διαφοράς μεταξύ αυτού και της εκδούσης την πράξιν φορολογικής αρχής.

Η πρότασις υποβάλλεται εις την εκδούσαν την πράξιν φορολογικήν αρχήν, είτε διά του δικογράφου της προσφυγής, είτε δι ιδιαιτέρως αιτήσεως εντός της διά την άσκησιν της προσφυγής προβλεπομένης προθεσμίας. Υποβληθείσης προτάσεως εξωδίκου λύσεως της διαφοράς η φορολογική αρχή καλεί επί αποδείξει τον καθ ου η πράξις, ίνα προσέλθη εις τακτήν ημερομηνίαν προς συζήτησιν ταύτης.

Διά την υπό πληρεξουσίου συζήτησιν της προτάσεως περί εξωδίκου λύσεως της διαφοράς και την υπογραφήν της πράξεως, δέον να προσάγηται ειδική έγγραφος πληρεξουσιότης.

Η φορολογική αρχή λαμβάνουσα υπ όψιν τα στοιχεία του φακέλλου της υποθέσεως, τα υπό του καθ ου η πράξις προσκομιζόμενα στοιχεία, τα προφορικώς ή εγγράφως υπ'αυτού αναπτυσσόμενα, ως και παν έτερον στοιχείον, δύναται, εφ όσον κρίνει εν όλω ή εν μέρει βάσιμον το αίτημα, ν αποδεχθή την ακύρωσιν της πράξεως ή την τροποποίησιν ταύτης διά διαγραφής ή περιορισμού του επιβληθέντος τέλους και επί ενίων εγγράφων, πράξεων, σχέσεων ή συναλλαγών ως και τον περιορισμόν του επιβληθέντος ποσοστού προστίμου μέχρι του ημίσεος αυτού, εξαιρέσει των περιπτώσεων περί ων το τρίτον εδάφιον της παρ. 6 του άρθρ. 40 του παρόντος, εφ ων εν ουδεμιά περιπτώσει το πρόστιμον δύναται να περιορισθή εις ποσόν κατώτερον του καταλογιζομένου κυρίου τέλους.

6. Εφ' όσον αι απόψεις του, καθ ου η πράξις και της φορολογικής αρχής συμπέσουν, συντάσσεται περί τούτου ητιολογημένη πράξις, υπογραφομένη παρ αμφοτέρων των μερών και η διαφορά θεωρείται επιλυθείσα εν όλω ή εν μέρει, κατά περιπτώσιν, αναλόγως του εκ της συμπτώσεως των απόψεων των μερών επελθόντος αποτελέσματος, η δε ασκηθείσα προσφυγή θεωρείται ως μη γενομένη ή ισχύει μόνον διά τας περιπτώσεις, διά τας οποίας δεν επετεύχθη διοικητική επίλυσις της διαφοράς.

Εάν δεν εμφανισθή ο καθ ου η πράξις διά την συζήτησιν της προτάσεως αυτού ή εάν δεν πραγματοποιηθή η εξώδικος λύσις της διαφοράς, ακολουθεί η διαδικασία του νόμου διά την εκδίκασιν της ασκηθείσης προσφυγής. Η ματαιώσις της εξωδίκου λύσεως της διαφοράς βεβαιούται υπό της φορολογικής αρχής επί του περιέχοντος το αίτημα δικογράφου». «7. Διαρκούσης της προθεσμίας προς άσκησιν ενστάσεως κατά της πράξεως ή του φύλλου ελέγχου, δι ης καταλογίζεται τέλος χαρτοσήμου και προστίμου, ο υπόχρεως δικαιούται να ζητήση παρά του αρμοδίου Οικον. Εφόρου την συμβιβαστικήν επίλυσιν της διαφοράς.

Επιτευχθείσης της συμβιβαστικής επιλύσεως της διαφοράς, συντάσσεται σχετική πράξις επί της καταλογιστικής πράξεως ή του φύλλου ελέγχου, ήτις υπογράφεται υπό του Οικον. Εφόρου και του υποχρέου, ο οποίος μέχρι και της επομένης της υπογραφής της πράξεως ημέρας υποχρεούται να καταβάλη α) το τέλος και «β) πρόστιμον ίσον προς το 1/3 του τέλους τούτου».

Εν περιπτώσει μη καταβολής του τέλους κλπ. ματαιούται η συμβιβαστική επίλυσις της διαφοράς και συνεχίζεται περαιτέρω η τακτική διαδικασία»²³.

ΑΡΘΡΟ 66

Κυρώσεις

Η εφαρμογή εν γένει του νόμου περί τελών χαρτοσήμου και η δίωξις των παραβάσεων ανατίθεται εις τους οικονομικούς εφόρους του Κράτους. Εις πόλεις ένθα υφίστανται πλείονες οικονομικοί έφοροι δύναται να καθίσταται εις τούτων αρμόδιος ειδικώς διά την έκδοσιν των καταλογιστικών πράξεως και την επίθεσιν του κινητού επισήματος, δι αποφάσεως του υπουργού των Οικονομικών.

²³ www.ministryofjustice.gr/kodikas/ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

2. Οι οικον. έφοροι είτε αυτοπροσώπως είτε δι ειδικώς εντεταλμένων παρ αυτών υπαλλήλων της οικον. εφορίας υποχρεούνται να ενεργώσιν έλεγchon εις τα εν τη κατωτέρω παρ. 3 γραφεία και καταστήματα προς εξακρίβωσιν των παραβάσεων του Νόμου περί τελών χαρτοσήμου.

3. Ωσαύτως εις οικον. επιθεωρητάς ή άλλους οικονομικούς υπαλλήλους δύναται να ανατίθεται υπό του υπουργού των Οικονομικών ο έλεγχος των γραφείων και καταστημάτων των εμπορών, βιομηχάνων, επιτηδευματιών εν γένει, Τραπεζών, ασφαλιστικών εταιριών και λοιπών ανωνύμων εταιριών, ιδιαίτέρως δε των συμβολαιογραφείων, γραφείων φυλάκων υποθηκών και μεταγραφών και δικαστικών κλητήρων, δήμων, κοινοτήτων, λιμενικών επιτροπών και ειδικών ταμείων και οργανισμών δημοσίου δικαίου ως και των γραφείων των γραμματέων των δικαστηρίων διά την εξακρίβωσιν της εφαρμογής του Νόμου περί τελών χαρτοσήμου.

Άρθρο 67

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 68

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις

Άρθρο 69 (καταργήθηκε με το Ν.1326/1983, άρθρο 18)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20 ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΟΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ

α. Οι συμβάσεις, πράξεις και συναλλαγές, που συνιστούν αντικείμενο του περί χαρτοσήμου νόμου, υπόκεινται, εκ του λόγου τούτου, στα οικεία, κατά περίπτωση, αναλογικά τέλη χαρτοσήμου, που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Χαρτοσήμου. Τα αναλογικά, δε, αυτά τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται από τους υπόχρεους στο Δημόσιο μέσα στην προθεσμία, που ορίζεται στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Κώδικα Χαρτοσήμου, ήτοι, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία σύνταξης του σχετικού, κατά περίπτωση, εγγράφου. Η προθεσμία, δε, αυτή συνιστά τον γενικό κανόνα, ως προς το χρόνο απόδοσης στο Δημόσιο των αναλογικών τελών χαρτοσήμου. Από τον γενικό, όμως, αυτό κανόνα έχουν θεσπισθεί και ορισμένες εξαιρέσεις, για τη διευκόλυνση τόσο των φορολογουμένων, όσο και των δημοσίων υπηρεσιών.

β. Σχετικά με το χρόνο απόδοσης στο Δημόσιο των αναλογικών τελών χαρτοσήμου, βάσει της γενικής ως άνω διάταξης του Κώδικα Χαρτοσήμου, αλλά και βάσει ειδικών διατάξεων διαφόρων νομοθετημάτων, που συνιστούν εξαιρέσεις της ως άνω γενικής διάταξης, αναφερόμαστε αμέσως παρακάτω²⁴.

2.2 ΕΙΔΙΚΑ

α. Τρόπος και χρόνος απόδοσης των αναλογικών τελών χαρτοσήμου. Γενικός κανόνας. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου, τα αναλογικά τέλη χαρτοσήμου εισπράττονται εξ ολοκλήρου με αποδεικτικό πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού του εισπραττόμενου αναλογικού τέλους (και άρθρο 25 παρ. 4 Ν. 2873/2000).

²⁴ www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

Το ανωτέρω αποδεικτικό πληρωμής πρέπει να εκδίδεται το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία του σημαινόμενου εγγράφου (άρθρο 3 παρ. 1 Κ.Τ.Χ.). Η πενθήμερη προθεσμία αρχίζει από την επόμενη της σύνταξης του εγγράφου και λήγει με την παρέλευση ολόκληρης της τελευταίας ημέρας και αν η τελευταία αυτή ημέρα είναι, κατά νόμον, εορτάσιμη, δηλαδή, μη εργάσιμη, με την παρέλευση ολόκληρης της επόμενης εργάσιμης (άρθρα 241 και 242 Αστικού Κώδικα, Υπ. Οικ. Σ. 5042/1957, Σ. 6107/385/Πολ. 185/1980, Εγκ. 11/1981). Ως μη εργάσιμες ημέρες θεωρούνται οι Κυριακές και οι αργίες, που έχουν καθορισθεί με νόμο. Αντίθετα, οι ημιαργίες θεωρούνται ημέρες εργάσιμες (Γ.Λ.Κ. 46404/1980, Υπ. Οικ. Σ. 6107/385/Πολ. 185/1980, Εγκ. 11/1981). Επίσης, μετά την καθιέρωση, με την από 29.12.1980 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 299 Α), της πενθήμερης εβδομάδας των δημοσίων υπηρεσιών, ως μη εργάσιμες ημέρες θεωρούνται και τα Σάββατα. Η Πράξη αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1157/1981 (ΦΕΚ 126 Α). Σημειώνεται, ότι το αποδεικτικό πληρωμής μπορεί να εκδοθεί και πριν από την κατάρτιση του εγγράφου (Υπ. Οικ. Τ. 3279/1958, Λ. 1515/104/1984).

β. Εξαιρέσεις από τον κανόνα περί του τρόπου και του χρόνου καταβολής των αναλογικών τελών χαρτοσήμου. Από τον προαναφερόμενο γενικό κανόνα του άρθρου 3 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου, περί του τρόπου και του χρόνου καταβολής των αναλογικών τελών χαρτοσήμου, έχουν θεσπισθεί ορισμένες εξαιρέσεις, για τη διευκόλυνση των συναλλαγών, των φορολογουμένων και των δημοσίων υπηρεσιών. Οι εξαιρέσεις αυτές αναφέρονται σε ορισμένες πράξεις, σχέσεις και συναλλαγές, στις οποίες τα τέλη χαρτοσήμου, που οφείλονται για αυτές, καταβάλλονται κατά διαφορετικό τρόπο και χρόνο, από αυτόν, που ορίζεται στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 3 παρ. 1 του Κώδικα Χαρτοσήμου²⁵.

Κατωτέρω παραθέτουμε τις εξαιρέσεις αυτές. Ειδικότερα:

1) Εξαιρέσεις, βάσει ειδικών διατάξεων του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου.

- Επί δανείων, που συνάπτονται μεταξύ εμπόρων ή μεταξύ εμπορικών εταιρειών ή μεταξύ εμπόρων και εμπορικών εταιρειών, καθώς και μεταξύ εμπόρων ή εμπορικών εταιρειών και οποιουδήποτε τρίτου, τα οφειλόμενα τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται μέσα στο πρώτο

²⁵ [www.forologikanea/allagi του χρονου apodosis](http://www.forologikanea/allagi_tou_xronou_apodosis)

δεκαπενθήμερο του μήνα του επόμενου της εγγραφής των πράξεων αυτών στα λογιστικά βιβλία (άρθρο 3 παρ. 1 Κ.Τ.Χ.).

- Επί των πληρωμών, που ενεργούνται στα Δημόσια, Δημοτικά ή Κοινοτικά Ταμεία, καθώς και στα Ταμεία των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τα οφειλόμενα τέλη χαρτοσήμου εισπράττονται δια αμέσου καταβολής (τοίς μετρητοίς), εκδιδόμενου αποδεικτικού πληρωμής (άρθρο 3 παρ. 7 Κ.Τ.Χ.).

- Επί μισθωμάτων από εκμίσθωση οικοδομών και γαιών, το οφειλόμενο επ αυτών τέλος χαρτοσήμου συμβιβαιώνεται και συνεισπράττεται μαζί με το φόρο, που αναλογεί στο εξ οικοδομών και γαιών εισόδημα του φορολογούμενου, επί τη βάσει της διαδικασίας, η οποία ακολουθείται, για το φόρο αυτό (άρθρο 13 παρ. 2 Κ.Τ.Χ.).

2) Εξαιρέσεις, βάσει ειδικών νομοθετημάτων.

- Επί εγγράφων αποκοπτομένων από στέλεχος ή αριθμημένων, καθώς και επί όλων των περιπτώσεων ελλείψεων χαρτοσήμου, που εξακριβώνονται, κατόπιν ελέγχου, τα οφειλόμενα τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται με έκδοση αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου, το οποίο επισυνάπτεται στα σχετικά έγγραφα ή στις πράξεις, γενομένης σε αυτά απαραίτητως ρητής μνείας του αποδεικτικού αυτού. Στην περίπτωση, που το τέλος καταβάλλεται με έκδοση αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου, μπορεί με το ένα και το αυτό αποδεικτικό είσπραξης να εισπράττεται αθροιστικά το τέλος χαρτοσήμου, που αναλογεί σε περισσότερα από ένα έγγραφα (άρθρο 2 Ν.Δ. 1722/1942). Κατά τη Διοίκηση (Υπ. Οικ. Π. 4113/1947), μπορεί, κατά το άρθρο 2 του Ν.Δ. 1722/1942, να καταβάλλεται με ένα αποδεικτικό πληρωμής το τέλος χαρτοσήμου, που αναλογεί επί περισσότερων της μιάς αποδείξεων, που αποκόπτονται από στέλεχος, εφόσον οι περισσότερες αυτές αποδείξεις εκδίδονται την ίδια ημέρα και όχι κατά διάφορο άλλο χρονικό διάστημα. Φρονούμε, ότι με το ίδιο αποδεικτικό πληρωμής μπορεί να καταβληθεί το τέλος χαρτοσήμου, που αναλογεί σε περισσότερες από μία αποδείξεις, που αποκόπτονται από στέλεχος, και στην περίπτωση, που οι αποδείξεις αυτές εκδίδονται μέσα στην πενήμερη προθεσμία, που τάσσεται από το νόμο (άρθρο 3 παρ. 1 Κ.Τ.Χ.), για την εμπρόθεσμη καταβολή του τέλους.

- Επί δανείων επί ασφαλιστηρίων ζωής, που χορηγούνται από ασφαλιστικές εταιρείες, και επί εξαγορών (Rachats) ασφαλιστηρίων ζωής, που πραγματοποιούνται από τις εταιρείες αυτές, τα

οφειλόμενα επί αυτών τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται με αποδεικτικό πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1β του Κ.Φ.Σ. (άρθρο μόνο Π. Δ/τος 160/1978).

- Επί των κερδών, που διανέμονται από τις ασφαλιστικές εταιρείες στους ασφαλισμένους κλάδου ζωής, κατά εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 4 του Ν.Δ. 400/1970, δια των εγκρινομένων από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων ισολογισμών, τα οφειλόμενα επί αυτών τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται με αποδεικτικό πληρωμής μέσα στην προθεσμία, που ορίζεται στο άρθρο 30 παρ. 5 του Κ.Φ.Σ. (άρθρο μόνο Π. Δ/τος 160/1978).

Σημειώνεται, ότι οι προαναφερόμενες εξαιρέσεις, που προβλέπονται και ρυθμίζονται από τις διατάξεις των ως άνω ειδικών νομοθετημάτων (Ν.Δ. 1722/1942, Π.Δ. 160/1978), εξακολουθούν να ισχύουν, όπως έχουν, και μετά την εφαρμογή, από 1 Ιανουαρίου 2013, του νέου Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.).

3) Εξαιρέσεις, βάσει Υπουργικών Αποφάσεων.

- Επί των αποδείξεων, που εκδίδονται από τα Ταμεία των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καθώς και από τρίτους (τράπεζες, κ.λπ.), που ενεργούν κατ' εντολή των προσώπων αυτών, για πληρωμές, που γίνονται, για τα Ταμεία αυτά και στα Ταμεία αυτά ή στους κατά εντολή αυτών ενεργούντες (άρθρο 10 παρ. 1 Ν. 187/1943), τα οφειλόμενα επί αυτών τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται στο Δημόσιο Ταμείο πάντοτε από τα Νομικά αυτά Πρόσωπα με αποδεικτικό πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1 του Κ.Φ.Σ. (Απόφαση Υπ. Οικονομικών Σ. 882/120/1982 - ΦΕΚ 109 Β).

Εξαιρετικά, επί εισπράξεως εσόδων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου από τα Δημόσια Ταμεία, το τέλος χαρτοσήμου, που συνεισπράττεται από αυτά, κατά την έκδοση των σχετικών αποδείξεων (διπλοτύπων εισπραξης, κ.λπ.), εισάγεται υπέρ του Δημοσίου υπό το οικείο κεφάλαιο και άρθρο του προϋπολογισμού, κατά τον συνήθη, για τα έσοδα του Δημοσίου τρόπο (Απόφαση Υπ. Οικονομικών Σ. 882/120/1982 - ΦΕΚ 109).

- Επί των αποδείξεων πληρωμής δικαιωμάτων εγγραφής ή συνδρομών των μελών των σωματείων, συλλόγων ή άλλων ενώσεων και οργανισμών, τα οφειλόμενα επ' αυτών τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται με αποδεικτικό πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1 του Κ.Φ.Σ. (Απόφαση Υπ. Οικονομικών Σ. 882/120/1982 - ΦΕΚ 109 Β).

- Επί των επιδοτήσεων, που προέρχονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού, οι οποίες καταβάλλονται από τα υποκαταστήματα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, τα οφειλόμενα επί αυτών τέλη χαρτοσήμου καταβάλλονται με αποδεικτικό πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1 του Κ.Φ.Σ. (Απόφαση Υπ. Οικονομικών Γ. 554/261/1983 - ΦΕΚ 292).

- Επί των αμοιβών, που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, οι οποίες καταβάλλονται σε τρίτους, οι οποίοι δεν υποχρεούνται σε έκδοση φορολογικών στοιχείων, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ήδη, Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών), επειδή δεν τυγχάνουν επιτηδευματίες, τα οφειλόμενα επί αυτών (αμοιβών) τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται στο Δημόσιο κατά τον ίδιο τρόπο και χρόνο, που αποδίδεται και ο παρακρατούμενος επ' αυτών φόρος εισοδήματος (Απόφαση Υπ. Οικονομικών 1085832/3312/0014/1989 - ΦΕΚ 589 Β , Υπ. Οικ. Εγκ. 1092125/4175/0014/Πολ. 1186/1989).

- Επί των αμοιβών, που καταβάλλονται σε ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίες υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, τα οφειλόμενα επ' αυτών τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται στο Δημόσιο, κατά τον ίδιο τρόπο και χρόνο, που αποδίδεται και ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος (Απόφαση Υπ. Οικονομικών Λ. 12993/1954, κυρωθείσα με το άρθρο 11 παρ. 4 του Ν. 3300/1955).

Σημειώνεται, ότι τα ανωτέρω ισχύουν μόνο στις περιπτώσεις των αμοιβών των ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίες εξακολουθούν να υπόκεινται, κατ' εξαίρεση, και μετά την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας, σε τέλος χαρτοσήμου.

- Επί των αποζημιώσεων, που καταβάλλονται, βάσει της κοινής Απόφασης των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών 12018/1989, στους γεωργούς, για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής τους δραστηριότητας, τα οφειλόμενα επ' αυτών τέλη χαρτοσήμου (1,50%)

καταβάλλονται με αποδεικτικό πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1 του Κ.Φ.Σ. (Απόφαση 12018/1989 των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών - ΦΕΚ 330 Β).

- Επί των συμβάσεων χορήγησης μη τραπεζικών πιστωτικών καρτών, καθώς και επί ανανεώσεως και αυξήσεως του πιστωτικού αυτών ορίου, το οφειλόμενο επ'αυτών τέλος χαρτοσήμου υπολογίζεται σε σχετικό σημείωμα και καταβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μέχρι την εικοστή κάθε μήνα συνολικά, για όλες τις παραπάνω πράξεις, που καταρτίστηκαν τον προηγούμενο μήνα και με βάση τις εκδιδόμενες από τις εκδότριες εταιρείες μηνιαίες αναλυτικές καταστάσεις, στις οποίες και προσαρτάται το αποδεικτικό πληρωμής, που εκδίδεται από τη Δ.Ο.Υ., εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Κώδικα Χαρτοσήμου, όπως ισχύει. Στις παραπάνω καταστάσεις θα αναγράφονται απαραίτητως και το ονοματεπώνυμο του πελάτη, το ποσό της πίστωσης, καθώς και το ποσό του οφειλόμενου τέλους χαρτοσήμου. Η, κατά τ ανωτέρω, διαδικασία απόδοσης των τελών χαρτοσήμου εφαρμόζεται, για τα τέλη χαρτοσήμου, που οφείλονται στις προαναφερόμενες πράξεις, οι οποίες καταρτίζονται από 1.1.1993 και μετά (Απόφαση Υπ. Οικονομικών 1099832/ 5402/0014/1992 - ΦΕΚ 762 ΒΔ/1992).

Σημειώνεται, ότι οι προαναφερόμενες εξαιρέσεις, που προβλέπονται και ρυθμίζονται από τις ως άνω ειδικές Υπουργικές Αποφάσεις, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως έχουν, και μετά την εφαρμογή, από 1 Ιανουαρίου 2013, του νέου Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.).

4) Εξαιρέσεις, βάσει του άρθρου 39 παρ. 10 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ. - Π.Δ. 186/1992).

Σχετικά διακρίνουμε:

I. Καθεστώς ισχύον μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2012.

Επί των κατωτέρω πράξεων και συναλλαγών, ήτοι:

α) Επί αγοράς αγαθών, εκ μέρους επιτηδευματιών, από πρόσωπα μη επιτηδευματίες (φυσικά πρόσωπα),

β) Επί εισπράξεως από επιτηδευματίες τόκων, αποζημιώσεων και λοιπών ανοργάνων εσόδων,

γ) Επί πληρωμής ασφαλιστρών υποκειμένων σε τέλη χαρτοσήμου, όπως είναι η πληρωμή ασφαλιστρών, για παροχή υπηρεσιών οδικής βοήθειας,

δ) Επί αμοιβών, μη υποκειμένων σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε τρίτους (φυσικά πρόσωπα), οι οποίοι δεν υποχρεούνται σε έκδοση φορολογικών στοιχείων, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (πρώην Κ.Β.Σ.), επειδή δεν τυγχάνουν υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών.

ε) Επί αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου ανωνύμων εταιρειών και του προσωπικού αυτού, οι οποίες παρέχονται, δια του εγκριθέντος ισολογισμού,

στ) Επί αμοιβών, καταβαλλομένων σε φορτοεκφορτωτές, οι οποίοι δεν τυγχάνουν υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (πρώην επιτηδευματίες, κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.) και

ζ) Επί των λοιπών πράξεων και συναλλαγών του άρθρου 30 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, που υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου, για τις οποίες προβλέπεται η έκδοση φορολογικού στοιχείου (π.χ. τιμολογίου, κ.λπ.), βάσει των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, τα οφειλόμενα επί των εν λόγω ως άνω πράξεων και συναλλαγών τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται στο Δημόσιο μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 30 παρ. 1 και 5 του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων (Κ.Φ.Σ. - Π.Δ. 99/1977), και τούτο σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 39 παρ. 10 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ. - Π.Δ. 186/1992), υπαρχούσης, στην προκειμένη περίπτωση, νομοθέτησης κατά παραπομπή.

II. Καθεστώς ισχύον από 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά.

Από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά, ήτοι, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.), αλλά και κατάργησης στο σύνολό του του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), συνεπώς, και κατάργησης του άρθρου 39 παρ. 10 του εν λόγω Κώδικα (Κ.Β.Σ.), το τέλος χαρτοσήμου επί των προαναφερόμενων πράξεων και συναλλαγών δεν θα πρέπει να αποδίδεται από τους υπόχρεους επιτηδευματίες (υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, κατά τον Κ.Φ.Α.Σ.) εντός των ανωτέρω προθεσμιών του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων (Κ.Φ.Σ.), αλλά μέσα σε πέντε

(5) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του οικείου παραστατικού στοιχείου (απόδειξης, τιμολογίου), σύμφωνα με τη γενική διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου.

Και τούτο, γιατί ο νέος ως άνω Κώδικας (Κ.Φ.Α.Σ.) δεν αναφέρει τίποτε, σε καμιά διάταξή του, για τον τρόπο και το χρόνο απόδοσης του τέλους χαρτοσήμου, που οφείλεται επί των ανωτέρω πράξεων και συναλλαγών, σε αντίθεση με τον καταργηθέντα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ο οποίος στο άρθρο 39 παρ. 10 αυτού αναφέρει ρητά τον τρόπο και το χρόνο απόδοσης του τέλους χαρτοσήμου, που οφείλεται επί των εν λόγω πράξεων και συναλλαγών, υπαρχούσης, στην προκειμένη περίπτωση, νομοθέτησης κατά παραπομπή.

Αν ο συντάκτης του νέου ως άνω Κώδικα (Κ.Φ.Α.Σ.) είχε πρόθεση να εξακολουθεί να ισχύει ο ανωτέρω τρόπος και χρόνος απόδοσης του τέλους χαρτοσήμου, που προβλέπεται από το άρθρο 30 παρ. 1 και 5 του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων (Κ.Φ.Σ.), θα έπρεπε, σε ειδική διάταξη του νέου αυτού Κώδικα (Κ.Φ.Α.Σ.), να επαναλάβει το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, που είχε και η καταργηθείσα διάταξη του άρθρου 39 παρ. 10 του καταργηθέντος Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), πράγμα που δεν έγινε. Επισημαίνεται, δε, ότι η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του νέου ως άνω Κώδικα (Κ.Φ.Α.Σ.), ως εκ του περιεχομένου της και της διατύπωσής της, δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να θεωρηθεί, ως μιά τέτοια ως άνω διάταξη

2.3 ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με την εφαρμογή του Φόρου προστιθέμενης αξίας και σύμφωνα με το άρθρο 63 "Καταργούμενες διατάξεις και λοιπές ρυθμίσεις" του Ν.2859/2000 ισχύει πως

"Από την έναρξη ισχύος του Ν.1642/1986καταργείται το χαρτόσημο στις παρακάτω πράξεις:

α) στην παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα,

β) στην εισαγωγή αγαθών στο εσωτερικό της χώρας,

γ)στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών που πραγματοποιείται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο, ο οποίος ενεργεί με αυτή την ιδιότητα ή από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, όταν ο πωλητής είναι υποκείμενος στο φόρο εγκαταστημένος σε άλλο κράτος - μέλος, ενεργεί με αυτή την ιδιότητα και δεν απαλλάσσεται από το φόρο λόγω ύψους πραγματοποιηθέντος ετήσιου κύκλου εργασιών,

Ειδικά, η ενδοκοινοτική απόκτηση καινούργιων μεταφορικών μέσων υπάγεται στο φόρο, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του εγκατεστημένου στο εσωτερικό της χώρας προσώπου.

δ) στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, τα οποία υπάγονται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, που πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο ή από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο

Περαιτέρω στο ίδιο άρθρο § 1β αναφέρεται πως δε θίγονται οι διατάξεις που προβλέπουν την επιβολή τελών χαρτοσήμου στα μισθώματα ακινήτων, στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλιστρών για κάθε είδους ασφαλίσεις και επιστροφής ασφαλιστρών, στις αποδείξεις πληρωμής αποζημίωσης, για ασφαλίσεις κάθε είδους, που δίνονται σε ασφαλιστικές εταιρείες, στα χορηγούμενα από ασφαλιστικές εταιρείες δάνεια επί ασφαλιστηρίων ζωής και στις εξαγορές (RACHATS) ασφαλιστηρίων ζωής από ασφαλιστικές εταιρείες"

(Σ.σ για τα μισθώματα ακινήτων που αφορούν κατοικίες καθώς επίσης και για τις ασφαλιστικές πράξεις ισχύουν εκ' νέου τα όσα αναφέρονται παρακάτω στους νόμους Ν 3091/2002 , Ν.3746/2009 και Ν.3522/2006)

Επομένως με την Κύρωση του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας οι πράξεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του φόρου αυτού απαλλάσσονται απο το τέλος χαρτοσήμου.

Εν συνεχεία με την ΠΟΛ.1069/18.2.2002 με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις της από 21.12.2001 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι οποίες ισχύουν από 1.1.2002, γίνονται οι κατωτέρω ρυθμίσεις:

"1 Καταργούνται τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονται στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο, Υ.) για την υποβολή έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

2. Καταργείται η αξία της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986.

Επιπλέον επιβλήθηκε καταργηση των τελών χαρτοσήμου και με τους παρακάτω νόμους

Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου ασφαλιστικών πράξεων.

Ν 3091/2002 άρθρο 20 (τελευταία κωδικοποίηση με τον Ν.3943/2011)

"Καταργείται το τέλος χαρτοσήμου που επιβάλλεται στις αποδείξεις πληρωμής αποζημιώσεων που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες για ασφαλίσεις κάθε φύσης,

καθώς και στους συμβιβασμούς που αφορούν τις αποζημιώσεις αυτές. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2003".

N.3746/2009 (τελευταία κωδικοποίηση με τον N.4093/2012)

α) Από την 1η Ιανουαρίου 2009 καταργείται το τέλος χαρτοσήμου, που επιβάλλεται: i) στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλίσεων για τους κλάδους ασφαλίσεων ζωής, όπως ορίζονται στο άρθρο 13 παρ. 2 του ν.δ. 400/1970, όπως ισχύει, ii) στις αποδείξεις πληρωμής εξαγορών ασφαλιστηρίων ζωής και iii) στους τυχόν απορρέοντες από ασφαλιστικές αποζημιώσεις τόκους.

β) Από την 1η Ιανουαρίου 2009 καταργείται το τέλος χαρτοσήμου, που επιβάλλεται στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλίσεων για τους κλάδους ασφαλίσεων κατά ζημιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 13 παρ. 1 του ν.δ. 400/1970, όπως ισχύει.

Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί ορισμένων συμβάσεων δανείου.

N3227/2004 §14 άρθρο 20

Η κατάργηση της επιβολής τελών χαρτοσήμου, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 16 του Ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α') για τις Τράπεζες, ισχύει και για τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας ως προς τις συμβάσεις δανείων που συνάπτει με τους δικαιούχους του και τους τόκους των δανείων αυτών.

N.3296/2004 άρθρο 22 (τελευταία κωδικοποίηση με τον Ν. 3996/2011)

Καταργείται το τέλος χαρτοσήμου που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 15 του Π .Δ. της 28.7.1931 (ΦΕΚ 239 Α'), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 20 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α'), για τα καθαρά κέρδη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών, κερδοσκοπικών συνεταιρισμών, κοινοπραξιών, καθώς και αστικών εταιρειών και κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση. Η κατάργηση αυτή δεν συνεπάγεται υπαγωγή σε τέλος χαρτοσήμου της ανάληψης ποσών από τους εταίρους, διαρκούσης της εταιρικής χρήσης, έναντι κερδών της χρήσης αυτής, της διανομής των κερδών στους εταίρους ή της πίστωσης με αυτά των

προσωπικών λογαριασμών των εταίρων, της μεταφοράς των κερδών στους λογαριασμούς κέρδη και ζημίες, τακτικού και έκτακτου αποθεματικού και της παραμονής των κερδών στους ανωτέρω λογαριασμούς."

Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου στα μισθώματα από εκμίσθωση κατοικιών

N.3522/2006 άρθρο 3§ 4

Το τέλος χαρτοσήμου, που επιβάλλεται στα μισθώματα από εκμίσθωση κατοικιών γενικά που αποκτώνται από 1.1.2007 μέχρι 31.12.2007 περιορίζεται στο ενάμισι τοις εκατό (1,50%) και από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μετά καταργείται.

2.4 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ(ΠΟΛ.1069/18.2.2002)

Όπως προαναφέρθηκε ,οι αποδοχές ή αμοιβές προσώπων που η σχέση που τα συνδέει με τον εργοδότη τους δεν είναι η της μίσθωσης εργασίας ή δεν δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης , δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω διατάξεις (περ.α και β). Ενδεκτικά αναφέρουμε ότι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές

Οι «αμοιβές τρίτων», δηλαδή οι αμοιβές που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε πρόσωπα τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως επιτηδευματίες, κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. (π.χ. φοιτητές, νοικοκυρές κ.τ.λ) και για τις οποίες (αμοιβές) εκδίδεται από τις καταβάλλουσες αυτές επιχειρήσεις απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης του άρθρου 15 παρ. 1 του Κ.Β.Σ. .(σ.σ άρθρο 8 §13 ΚΦΑΣ)

Οι αμοιβές που καταβάλλει ανώνυμη εταιρεία σε μέλη διοικητικού συμβουλίου, πλην της περίπτωσης, που τα πρόσωπα αυτά συνδέονται με την Α.Ε. με σύμβαση εργασίας.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σε ποδοσφαιριστές από τις ΠΑΕ κατά την υπογραφή του συμβολαίου λόγω μεταγραφής ή ανανέωσης του συμβολαίου συνεργασίας (άρθρο 5 παρ. 15 και 16 Ν. 1160/1981).

Η επιχειρηματική αμοιβή που καταβάλλεται σε διαχειριστές εταίρους ΕΠΕ.

Σ.σ Η επιχειρηματική αμοιβή για την φορολογία εισοδήματος έχει καταργηθεί-ΠΟΛ 1038/2003 Άρθρο 8 “Κατάργηση επιχειρηματικής αμοιβής εταίρων - διαχειριστών Ε.Π.Ε. και συναφείς διατάξεις”.

Βεβαίως οι αμοιβές που καταβάλλονται σε διαχειριστές εταίρους της ΕΠΕ για υπηρεσίες που προσφέρουν σε αυτή , εφόσον οι εταίροι είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό εκτός του ΙΚΑ τότε υποβάλλονται σε παρακράτηση τελών χαρτοσήμου

Τα δάνεια που χορηγούνται από τους εργοδότες στους εργαζόμενους έστω και με την μορφή των προκαταβολών μισθού.

Εισπράξεις τόκων, αποζημιώσεων και λοιπών ανοργάνων εσόδων από επιτηδευματίες που βρίσκονται εκτός πεδίου εφαρμογής ΦΠΑ (άρθρο 13, παρ. 3 Κ.Τ.Χ.),

Πληρωμές ασφαλιστρων υποκειμένων σε τέλη χαρτοσήμου, (π.χ. ασφάλιστρα για παροχή υπηρεσιών οδικής βοήθειας) (Ν. 3492/2006, άρθρο 28, §1-2),

Αμοιβές των μελών του ΔΣ ανωνύμων εταιρειών και του προσωπικού αυτού, οι οποίες παρέχονται από τον ισολογισμό (άρθρο 15ε, παρ. 7 Κ.Τ.Χ.),

Αμοιβές που καταβάλλονται σε φορτοεκφορτωτές, οι οποίοι δεν είναι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών (άρθρο 16, παρ. 3 Κ.Τ.Χ.),

Επί μισθωμάτων από εκμίσθωση οικοδομών και γαιών, (άρθρο 13, παρ. 2 Κ.Τ.Χ.)

Αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31§ 1 περ.ε του ν.2238/1994 τα τέλη χαρτοσήμου εκπίπτουν απο τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

3.5 Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το Ε.Γ.Λ.Σ (Π.Δ 1123/1980) αναφέρει τους παρακάτω λογαριασμούς στους οποίους μπορεί να καταχωρηθεί το τέλος του χαρτοσήμου.

54.02 Χαρτόσημο τιμολογίων πωλήσεως (Μετά την εφαρμογή του Ν. 1642/1986 ο λογ/σμός παραμένει κενός)

54.03.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ μισθωτών υπηρεσιών

54.03.06 Χαρτόσημο και ΟΓΑ αποζημιώσεων απολυομένων

54.04.01 Χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών ελεύθερων επαγγελματιών

54.04.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων

54.06 Φόροι - Τέλη τιμολογίων αγοράς

54.09.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου

54.09.04 Χαρτόσημο και ΟΓΑ τόκων

54.09 05 Χαρτόσημο και ΟΓΑ εισοδημάτων από οικοδομές

54.09 10 Χαρτόσημο και ΟΓΑ δανείων

54.09.11 Χαρτόσημο και ΟΓΑ κερδών προσωπικών εταιριών

63.98.00 Χαρτόσημο μισθωμάτων

63.98.03 Χαρτόσημο κερδών

63.98.04 Χαρτόσημο εσόδων από τόκους

63.98.06 Χαρτόσημο αμοιβών τρίτων

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα οι λογαριασμοί 54.02 , 54.03.02 , 54.03.06, 54.04.01,54.09.04, 54.09.11, 63.98.00 (μόνο για μισθώματα κατοικιών),63.98.03, 63.98.04 μένουν ανενεργοί.

Ο λογαριασμός 54.09 πιστώνεται με το χαρτόσημο αμοιβών των μελών του ΔΣ και χρεώνεται αντίστοιχα ο λογαριασμός 63.98.Το χαρτόσημο αυτό ελλείψει συμφωνίας βαρύνει την επιχείρηση και αναγνωρίζεται φορολογικά.

Στους λογαριασμούς 54.09.03 και 54.09.04 καταχωρούνται τα ποσά του φόρου και χαρτοσήμου που παρακρατούνται για τόκους που καταβάλλει η επιχείρηση σε τρίτους.

Στους λογαριασμούς 54.09.05 και 54.09.06 καταχωρούνται τα τέλη χαρτοσήμου μισθωμάτων και ύδρευσης με χρέωση των λογαριασμών 63.98.00 χαρτόσημο μισθωμάτων και 63.98.01 χαρτόσημο ύδρευσης.Όταν η επιχείρηση μισθώνει ακίνητα το χαρτόσημο που εισπράττει το πιστώνει στον λογαριασμό 54.09.06. Στην συνέχεια οι λογαριασμοί 54.09.05 και 54.09.06 χρεώνονται με πίστωση του λογαριασμού 54.08.

Το χαρτόσημο που καταβάλλει η επιχείρηση για τα κέρδη της καταχωρείται στον λογαριασμό 63.98.03

Πρακτική εφαρμογή τέλους χαρτοσήμου με λογιστική εγγραφή

Στον λογαριασμό 54.04.02 “Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων” μπορούν να καταχωρηθούν οι αμοιβές που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε πρόσωπα τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως επιτηδευματίες, κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.(σ.σ πλέον ΚΦΑΣ) (π.χ. φοιτητές, νοικοκυρές κ.τ.λ) και για τις οποίες (αμοιβές) εκδίδεται από τις καταβάλλουσες αυτές επιχειρήσεις απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης του άρθρου 15 παρ. 1 του Κ.Β.Σ.(σ.σ άρθρο 8 §13 ΚΦΑΣ)

Ο λογαριασμός πιστώνεται με το ποσό του τέλους που η επιχείρηση παρακρατεί από τις αμοιβές τρίτων και χρεώνεται με την απόδοση αυτού στο Δημόσιο.

Αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με το άρθρο 425 του Α.Κ

"Τα έξοδα της εξοφλητικής απόδειξης φέρει ο οφειλέτης αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από τη σχέση."

Δηλαδή ελλείψει συμφωνίας τα έξοδα βαρύνουν την επιχείρηση

Στην περίπτωση που το τέλος χαρτοσήμου βαρύνει την επιχείρηση ενεργοποιείται και ο λογαριασμός 63.98.06 που αποτελεί οργανικό έξοδο για την επιχείρηση το οποίο εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1^ο :

ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΜΟΙΒΕΣ

Έστω ότι η εταιρεία ΒΗΤΑ πραγματοποιεί έξοδα 300€ για παροχή υπηρεσιών που λαμβάνει από κάποιον ιδιώτη. Βάσει συμφωνίας που έγινε, το χαρτόσημο που οφείλεται :

- A) βαρύνει τον ιδιώτη
- B) βαρύνει την επιχείρηση

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕ ΒΑΣΕΙ ΟΤΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΕΙΤΑΙ Ο ΦΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
61.01.01	Αμοιβές και έξοδα διαφόρων τρίτων	300,00	
54.04.80	Φόρος λοιπών αμοιβών τρίτων 20%		60,00
54.04.02	Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων		10,80
38.00	Ταμείο		229,20
<hr/>			
54.04.80	Φόρος λοιπών αμοιβών τρίτων 20%	60,00	
54.04.02	Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων	10,80	
38.00	Ταμείο		70,80
Απόδοση φόρου και χαρτοσήμου			
<hr/>			

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ – ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
61.01.01	Αμοιβές και έξοδα διαφόρων τρίτων	300,00	
63.98.06	Χαρτόσημο αμοιβών τρίτων	10,80	
54.04.80	Φόρος λοιπών αμοιβών τρίτων 20%		60,00
54.04.02	Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων		10,80
38.00	Ταμείο		240,00
<hr/>			
54.04.80	Φόρος λοιπών αμοιβών τρίτων 20%	60,00	
54.04.02	Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων	10,80	
38.00	Ταμείο		70,80
Απόδοση φόρου και χαρτοσήμου			
<hr/>			

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2^ο :

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΕΛΟΥΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΓΙΑ ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Έστω ότι από τα κέρδη που διανέμει μια ανώνυμη εταιρεία καταβάλλει για αμοιβές μελών Δ.Σ 100.000,00€ εκ των οποίων παρακρατήθηκε φόρος 40.000,00€ ενώ παρακρατήθηκε επίσης και το ποσό 480,00 για χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών μελών Δ.Σ

Α΄ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ: ΦΟΡΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
88.99	Κέρδη προς διάθεση	100.000,00	
53.98	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		59.520,00

54.09.01 Φόρος αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου	40.000,00
54.09.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών μελών Διοικητικού συμβουλίου	480,00

Β' ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ: ΦΟΡΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ ΩΣ ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
61.01.00	Αμοιβές συνεδριάσεων μελών διοικητικού Συμβουλίου	100.000,00	
53.98	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		59.520,00
54.09.01	Φόρος αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου		40.000,00
54.09.02	Χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών μελών Διοικητικού συμβουλίου		480,00

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3^ο:

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία ΑΛΦΑ ΑΕ έπρεπε να έχει καταβάλλει το 2013 τέλη χαρτοσήμου ποσού 100,00 € τα οποία δεν κατέβαλε. Το ποσό αυτό θα το πληρώσει μέσα στην χρήση 2014.

Η λογιστική εγγραφή θα είναι η εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
82.00.04	Φόροι και τέλη προηγούμενων χρήσεων	100,00	
54.99	Φόροι – τέλη προηγούμενων χρήσεων		100,00

Κατά την πληρωμή, θα γίνει η εγγραφή:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
54.99	Φόροι – τέλη προηγούμενων χρήσεων	100,00	
38.00	Ταμείο		100,00

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με τον κώδικα τελών χαρτοσήμου.

Μέσα από μελέτη ποικίλλης βιβλιογραφίας, αρθρογραφίας και διαδικτυακών πληροφοριών προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε με όσον τον δυνατόν μεγαλύτερη ευκρίνεια το θέμα αυτό.

Αρχικά καταθέσαμε σε θεωρητική μορφή των κώδικα τελών χαρτοσήμου, παρουσιάζοντας όσο πιο κατανοητά μπορούσαμε όλα τα άρθρα του κώδικα αυτού. Επειδή ο κώδικας αυτός υπάρχει ως νομοθεσία εδώ και πολλές δεκαετίες εμείς επιλέξαμε να δείξουμε τις πιο πρόσφατες αλλαγές του. Σε κάθε άρθρο παρατίθεται η σχετική νομοθεσία και νομολογία που το αφορούν και περιγράφεται το περιεχόμενό του.

Αφού λοιπόν το πρώτο μέρος της εργασίας αυτής ήταν καθαρά θεωρητικό, στο δεύτερο μέρος παρουσιάζουμε κάποιες πρακτικές εφαρμογές του κώδικα αυτού, με τους απαραίτητους για κάθε εφαρμογή υπολογισμούς και τις απαραίτητες λογιστικές εγγραφές.

Συνοψίζοντας να αναφέρουμε για μία τελευταία φορά ότι Η ιστορία του χαρτοσήμου ξεκινάει λίγα χρόνια μετά την επανάσταση του 1821, όταν με το νόμο «Περί χαρτοσήμου» της 14/26 Αυγούστου του 1836 εισάγεται ο θεσμός του χαρτοσήμου, ο «σφραγιστός χάρτης».

Ο κώδικας αποτελείται από 69 άρθρα πολλά από τα οποία με πρόσφατη νομολογία έχουν καταργηθεί. Πολλές αλλαγές στον νόμο επέφερε και η κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και η αντικατάστασή του από τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών.

Αξίζει να ανφέρουμε πως ο κώδικας είναι ιδιαίτερα χρήσιμος σε πολλές επιχειρήσεις και απαραίτητος για το επάγγελμα του λογιστή καθώς ρυθμίζει πολλά ουσιώδη για την έυρρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων ζητήματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ

- ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, εκδόσεις
ASTBOOKS
- ΡΕΠΠΑΣ Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ, 2005
- ΡΕΠΠΑΣ Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ
ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2005

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

www.ministryofjustice.gr/kodikes/ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/426

www.forologikanea/allagi tou xronou apodosis

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προς τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Οικονομικό έτος Μήνας 200.....						Δήλωσης Αριθ. Φακέλου	
ΔΗΛΩΣΗ* Απόδοσης φόρου εισοδήματος, τελών χαρτοσήμου και εισφοράς ΟΓΑ στις αποζημιώσεις των απολυομένων ή των εξερχομένων της υπηρεσίας μισθωτών κτλ (παράγραφος 1 άρθρου 14 ν.2238/1994)							
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ	Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία Όνομα πατέρα/συζύγου Τίτλος Είδος επιχείρησης Δ/ση επιχείρησης - Τηλ. Δ/ση κατοικίας - Τηλ. Αριθ. Αστ. Ταυτότητας Αριθμός φορολ. Μητρώου						
	ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ						
ΚΩΔ	Κατηγορία Δικαιούχων	Αριθμός	Σύνολο Αποζημιώσεων	Σύνολο Απαλλασσόμενων ποσών	Υπόλοιπο	Ποσά που έχουν παρακρατηθεί	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	ΦΟΡΟΥ (6)	ΧΑΡΤΟΣΗΜ. ΕΙΣΦ. ΟΓΑ-ΧΑΡΤ. (7) (8)
1	Υπάλληλοι						
2	Εργάτες						
3	Λοιποί						
4	Άθροισμα						
5	Πρόσθετος φόρος λόγω εκπροθέσμου						
6	Πρόστιμο χαρτοσήμου λόγω εκπροθέσμου						
7	Σύνολο						
Βεβαιώνω υπεύθυνα και με επίγνωση των συνεπειών του νόμου την ακρίβεια της παρούσας δήλωσης. 200..... (Τόπος) Ο ΔΗΛΩΝ (ημερομηνία)						Συνολικό ποσό για πληρωμή	
Η δήλωση υποβλήθηκε εμπρόθεσμα/εκπρόθεσμα στις 200..... Ο Παραλαβών			ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ΠΟΣΟ (Αριθμ.) Αριθ. Τριπλότυπο Χρονολ. Ο επιμελητής της Είσπραξης			ΒΕΒΑΙΩΘΗΚΕ ΠΟΣΟ (Αριθμ.) Αριθ. Χρημ. Καταλ. Χρον. Βεβαιωσ. Ο Βεβαιώσας	
* Σημείωση: Η δήλωση αυτή υποβάλλεται μέσα στον επόμενο από την παρακράτηση μήνα για να αποδοθούν τα ποσά του φόρου και των τελών που παρακρατήθηκαν.							

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΟΡΙΑ: _____

Έτος: _____
Τρίμηνο: _____

ΔΗΛΩΣΗ

Απόδοσης τελών χαρτοσήμου συμβάσεων δανείων - ταμειακών διευκολύνσεων κλ:τ

Στοιχεία του Υπόχρε	Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία:	ΑΦΜ:
	Επάγγελμα:	
	Διεύθυνση:	Τήλ:

Είδος (Δανεισμός - Διευκόλυνση)	Αντισυμβαλλόμενος	ΑΦΜ	Αξία υποκείμενη σε χαρτόσημο	Αξία μη υποκείμενη σε χαρτόσημο	Σύνολο	Οφειλόμενα Ποσά			Παρατηρήσεις
						Χαρτόσημο Κ.Α.	ΟΓΑ Χαρτόσημου Κ.Α. 1434	Σύνολο	
1									
2									
3									
4									
Σύνολο									
Προστίμο Εκπρόθεσμου									
Γενικό Σύνολο									

Ταμειακή Διευκόλυνση:	1,20%
Μέτοχος/εταίρος σε εταιρεία	2,40%
Εταιρεία ή ιδιώτης σε εταιρεία	3,60%

Θεωρήθηκε/...../201...
Ο Οικον. Εφορος

...../...../201...
Ο Λογιστής

...../...../201...
Ο υπόχρεος

Δημόσιο Ταμείο:
Ελεγκτήριο Εσόδων:
Εκδότης:
Προς εισπραξή:

Εισπράχθηκαν ΕΥΡΩ

...../...../201...
Ο Εκδότης

...../...../201...
Ο Διαχειριστής του ταμείου

Προς τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
 Ημερολογιακή περίοδος/...../..... 200...
 Αριθμός δήλωσης

Αριθμός { Φορολ. Μητρώου
 Φακέλου

*** ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

Απόδοσης φόρου και τελών χαρτ/μιου που παρακρατούνται από αμοιβές που θεωρούνται εισόδημα από ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, από ΜΙΣΘΟΥΣ και ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, καθώς και από ΑΜΟΙΒΕΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.
 Υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα αν παραλαμβάνεται μηχανογραφικά.
 Υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα αν παραλαμβάνεται χειρόγραφα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	Ακαθάριστες αποδοχές ή αμοιβές	Ποσά που αποδίδονται		Πρόσθετοι φόροι εκπρόθεσμου		Σύνολο
		Συντ. %	Ποσό	Συντ. %	Ποσό	
1. ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (άρθρα 55, 59 & 60 ν.2238/1994) Μήνας 200... Δίμηνο 200... Φόρος Χαρτόσημο ΟΓΑ χαρτοσήμου Σύνολο	Ακαθάριστες αμοιβές					
2. ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (άρθρα 57, 59 & 60 ν.2238/1994) Μήνας 200... Δίμηνο 200... Εξάμηνο 200... Φόρος **ΟΓΑ Φόρου (3) Χαρτόσημο ΟΓΑ χαρτοσήμου Σύνολο	Ακαθάριστες αμοιβές					
3. ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (άρθρα 58 & 59 ν.2238/1994) Δίμηνο 200... Φόρος Χαρτόσημο ΟΓΑ χαρτοσήμου Σύνολο	Ακαθάριστες αμοιβές					
4. Μήνας - Δίμηνο 200..... Φόρος Χαρτόσημο ΟΓΑ χαρτοσήμου Σύνολο	Ακαθάριστες αμοιβές					
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ						

..... 200....	ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ	
Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ	Ποσό (ολογραφως) 200..
Όνομ/νο	Αριθμ. Διπλοτ.	Ο ΔΗΛΩΝ
Δ/ση	ΑΧΚ	
ΑΦΜ 200 ...	
Δ.Ο.Υ.	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ.Ο.Υ.	
Α.Μ. αδείας		
Κατηγ. αδείας		

*Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης βλέπε στην πίσω σελίδα.

ΕΚΔΟΣΗ 2002